

Prof. MVDr. Zdeněk Knotek CSc., Dipl. ECZM (herpetology)

MVDr. Veronika Sochorcová

Michaela Valaštanová

Atlas zobrazovacích metod ptáků a plazů

2016FVL/1650/12

**Podpora samostatné formy vzdělávání studentů vytvořením atlasu
zobrazovacích metod ptáků a plazů**

**Klinika chorob ptáků, plazů a drobných savců
fvl, VFU Brno 2016**

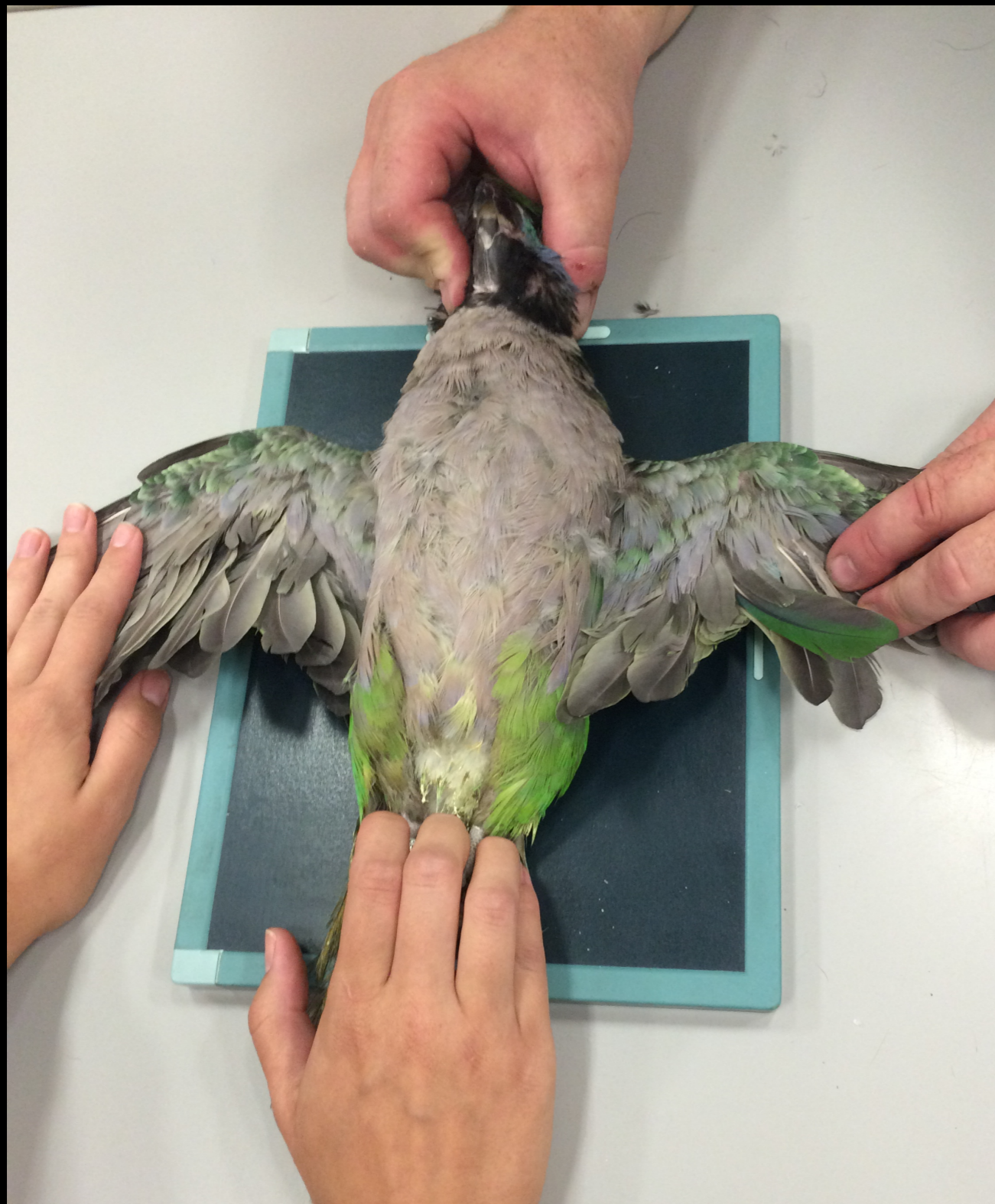
Obsah

- Rentgenologie ptáků
- Rentgenologie plazů
- Ultrasonografie plazů

Rentgenologie ptáků

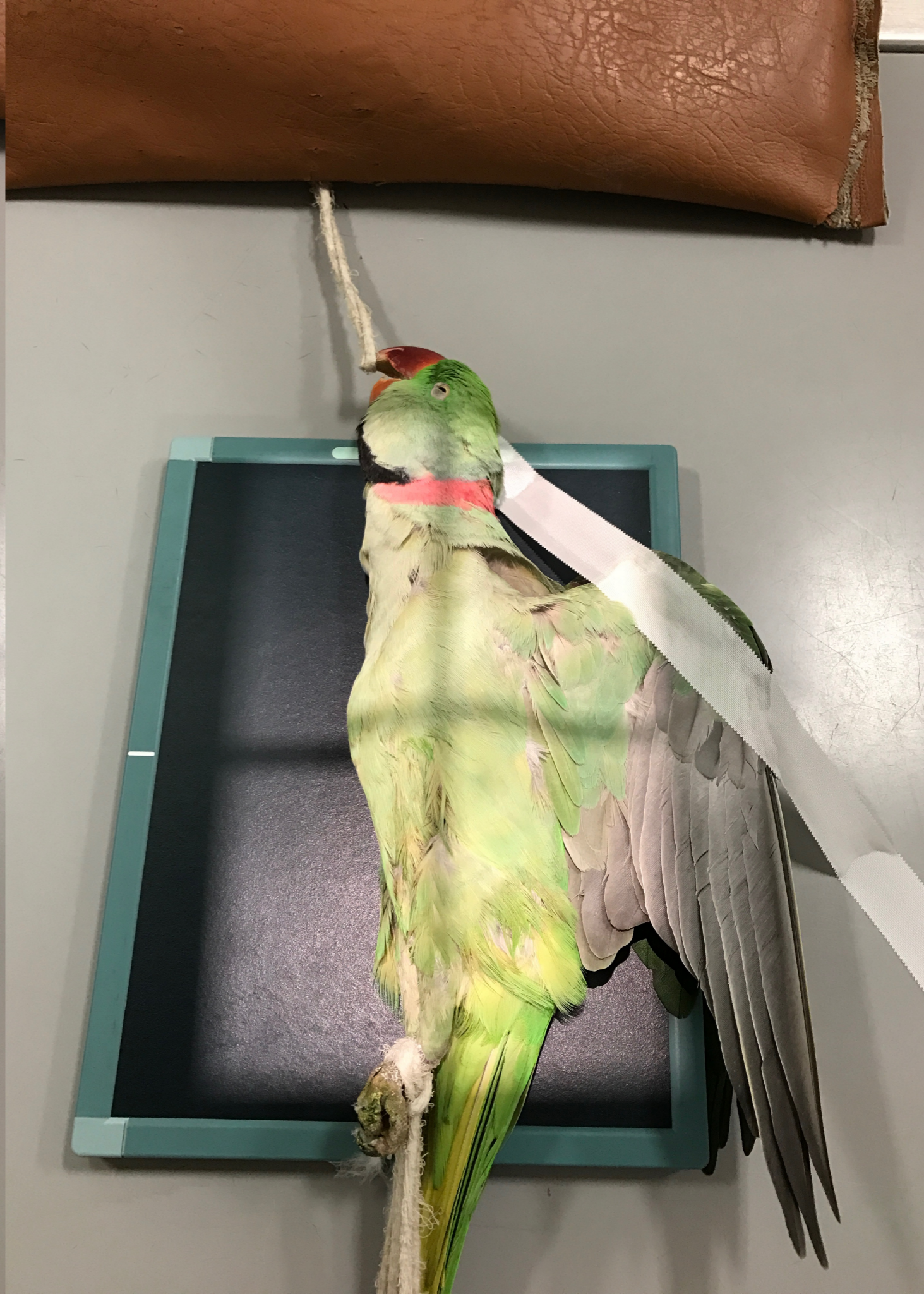
Polohování

Ventro-dorzální

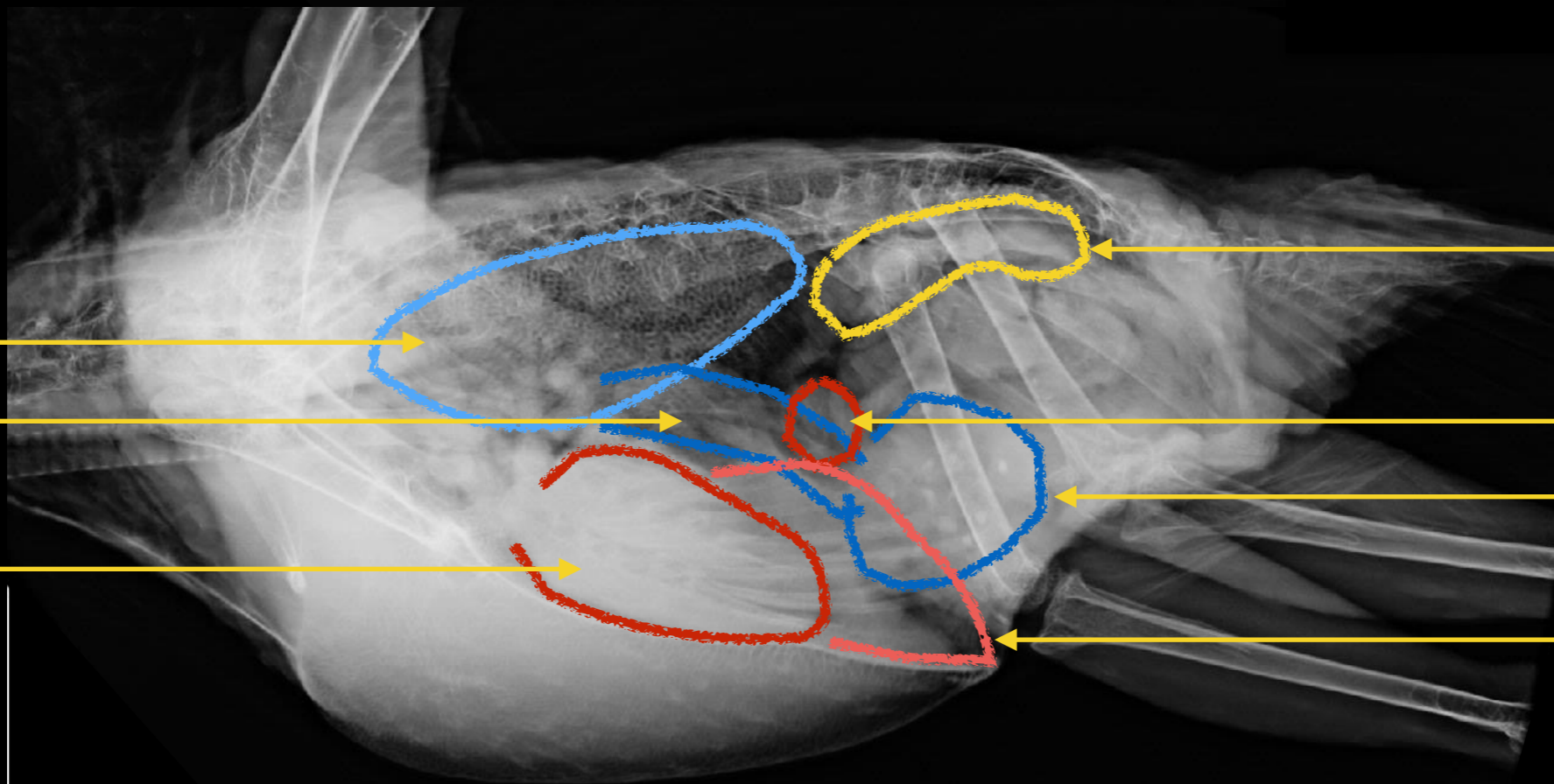

Latero-laterální

Anatomie

plíce

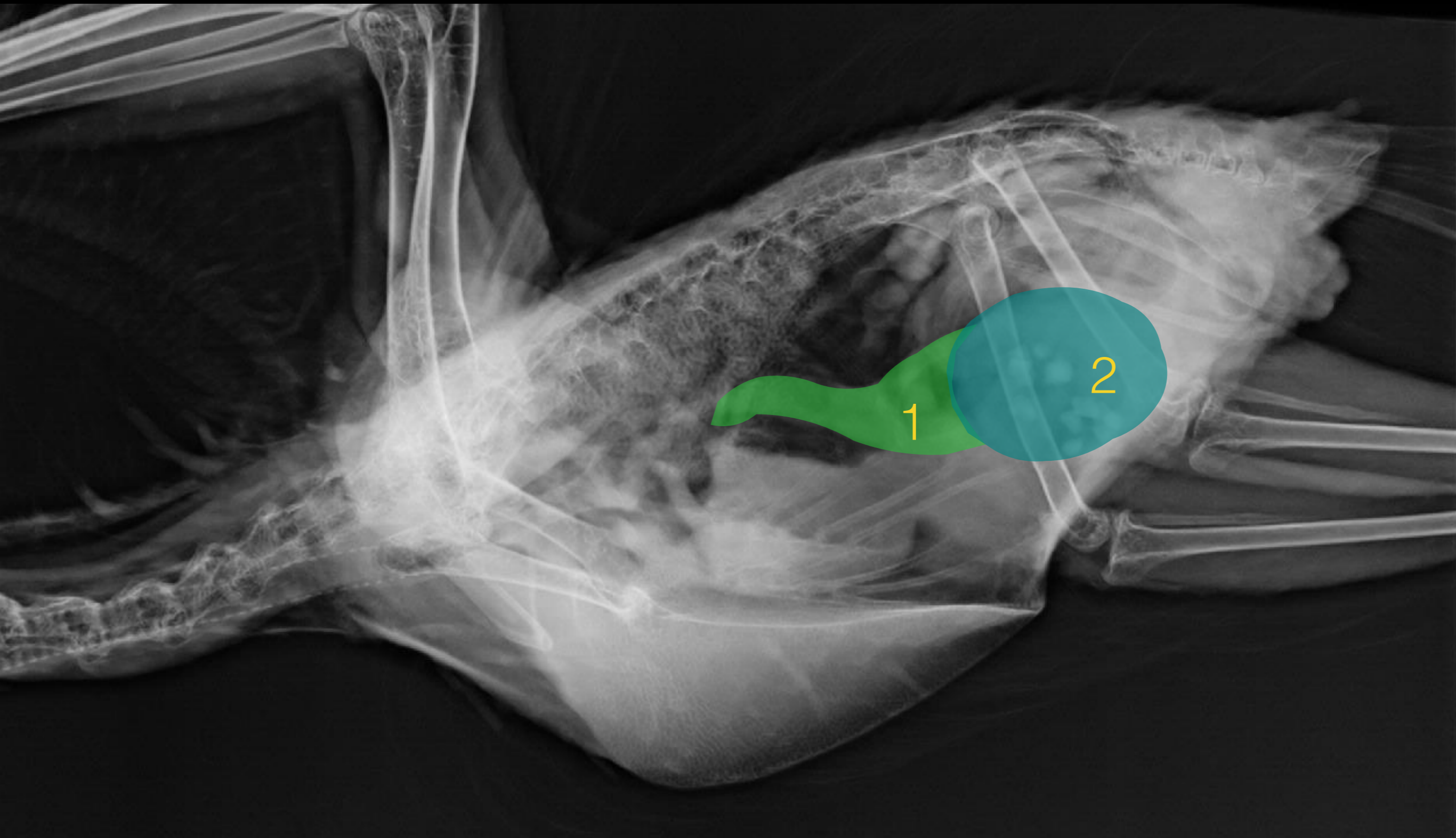
proventrikulus

srdce

ledviny

slezina
ventrikulus

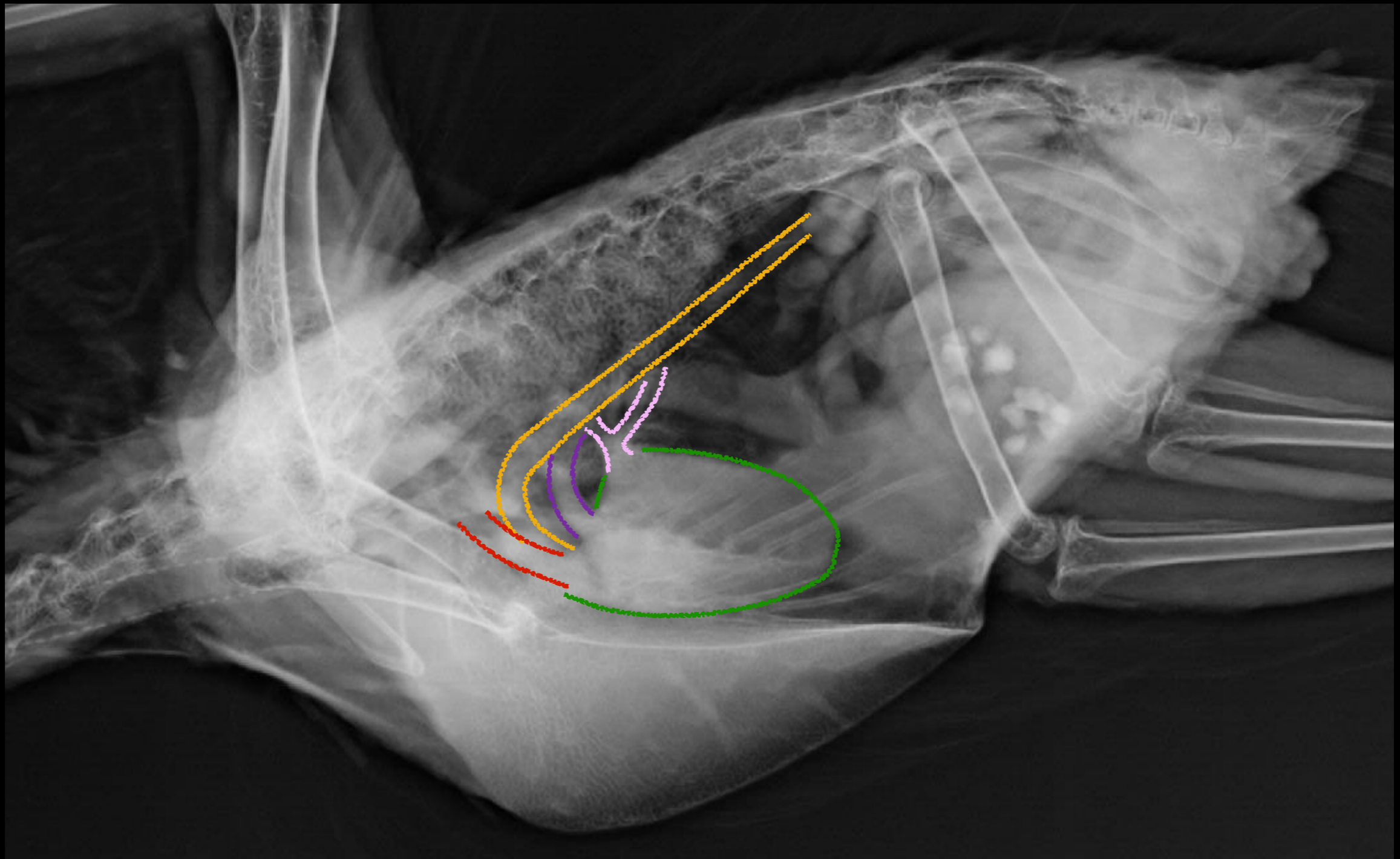
játra

GIT

1 proventrikulus

2 ventrikulus

Srdce

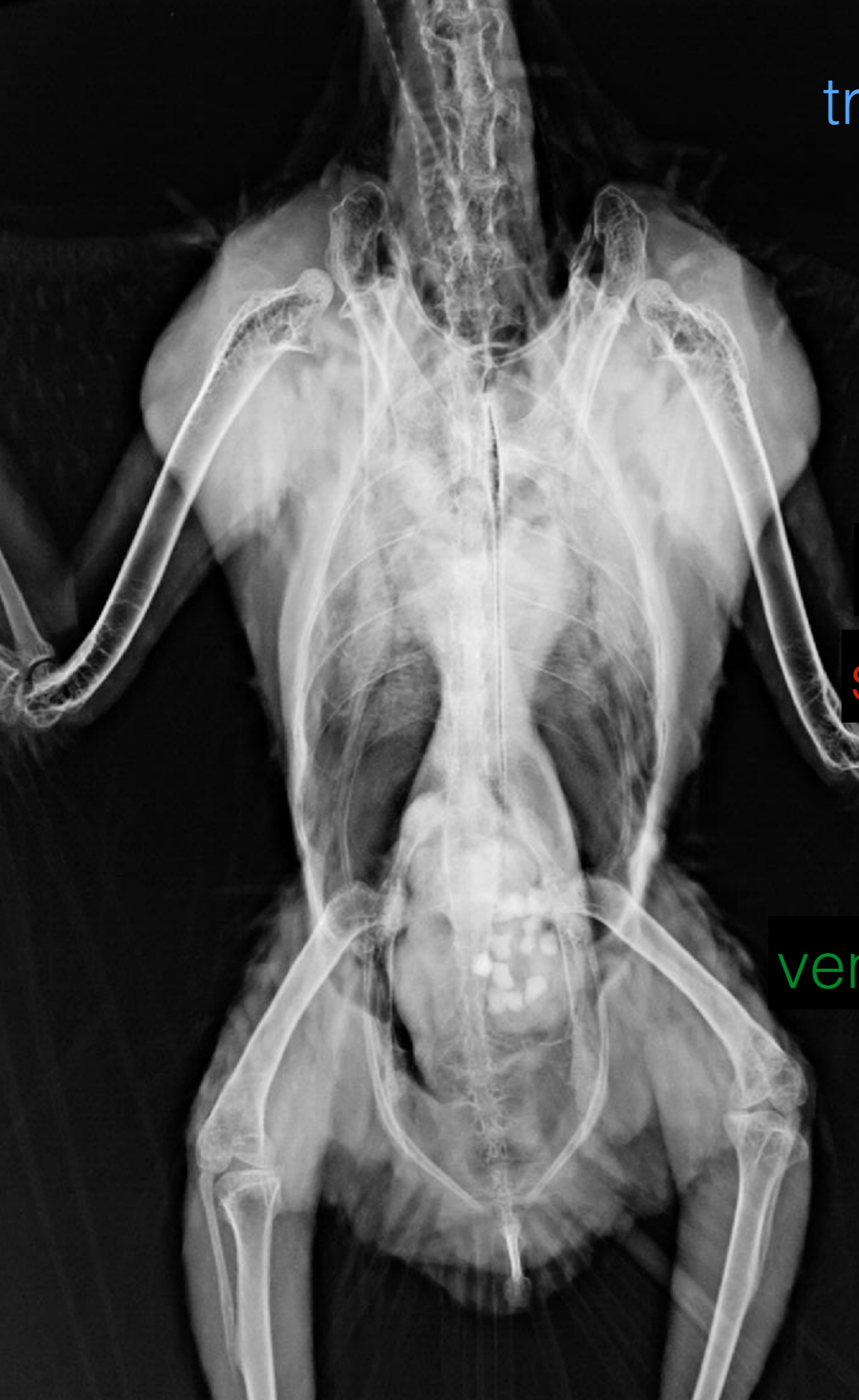
Aorta

Plicní vény

Plicní arterie

Truncus brachiocephalicus

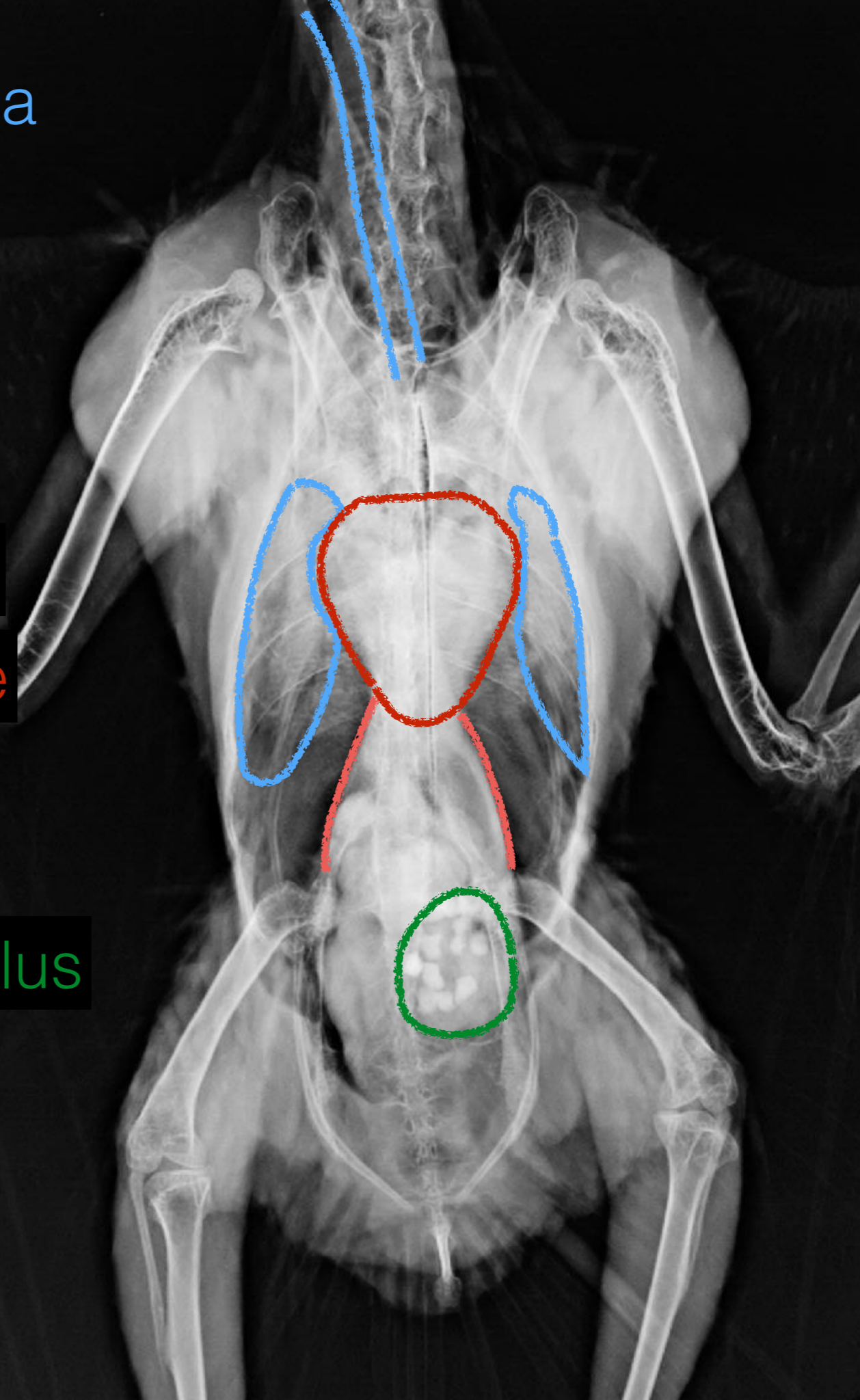
trachea

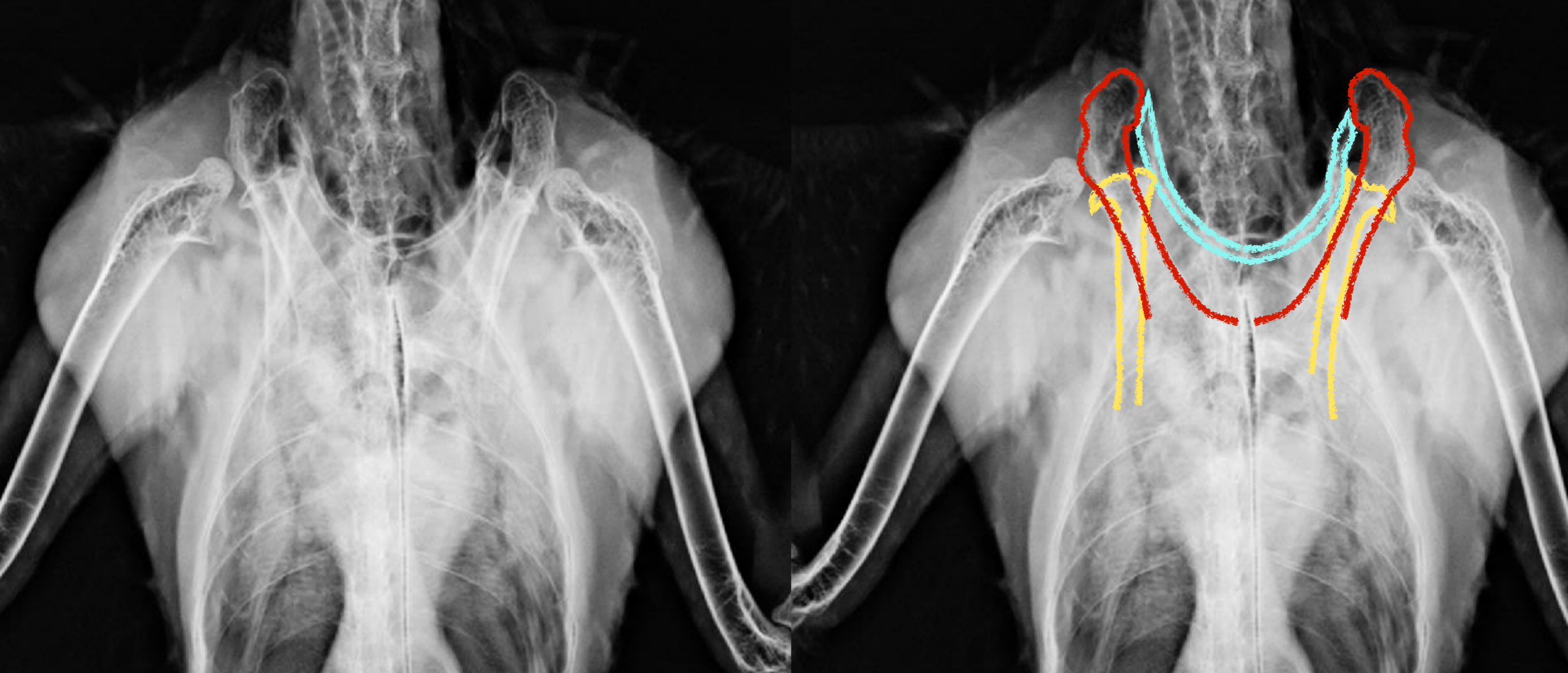
plíce

srdce

játra

ventrikulus

klíční kost - clavícula
lopatka - scapulae
os coracoideum

Patologické procesy

- Aspergilóza
- Ascites, perikardiální efuze
- Dilatace předžaludku
- Retence vejce
- Hepatomegalie
- Neoplazie (hepatom)
- Prolaps kloaky
- Emfyzém
- Cizí těleso

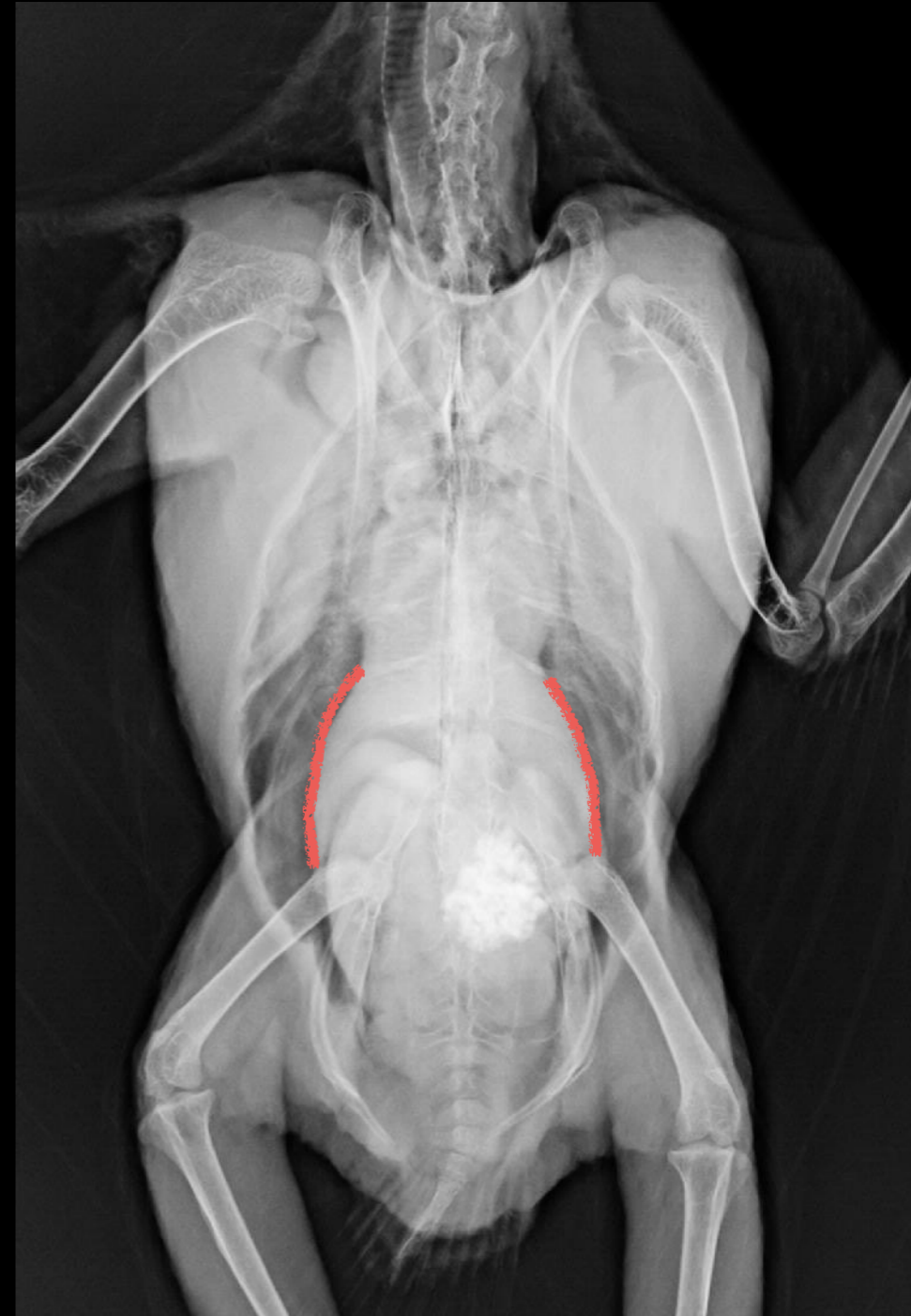
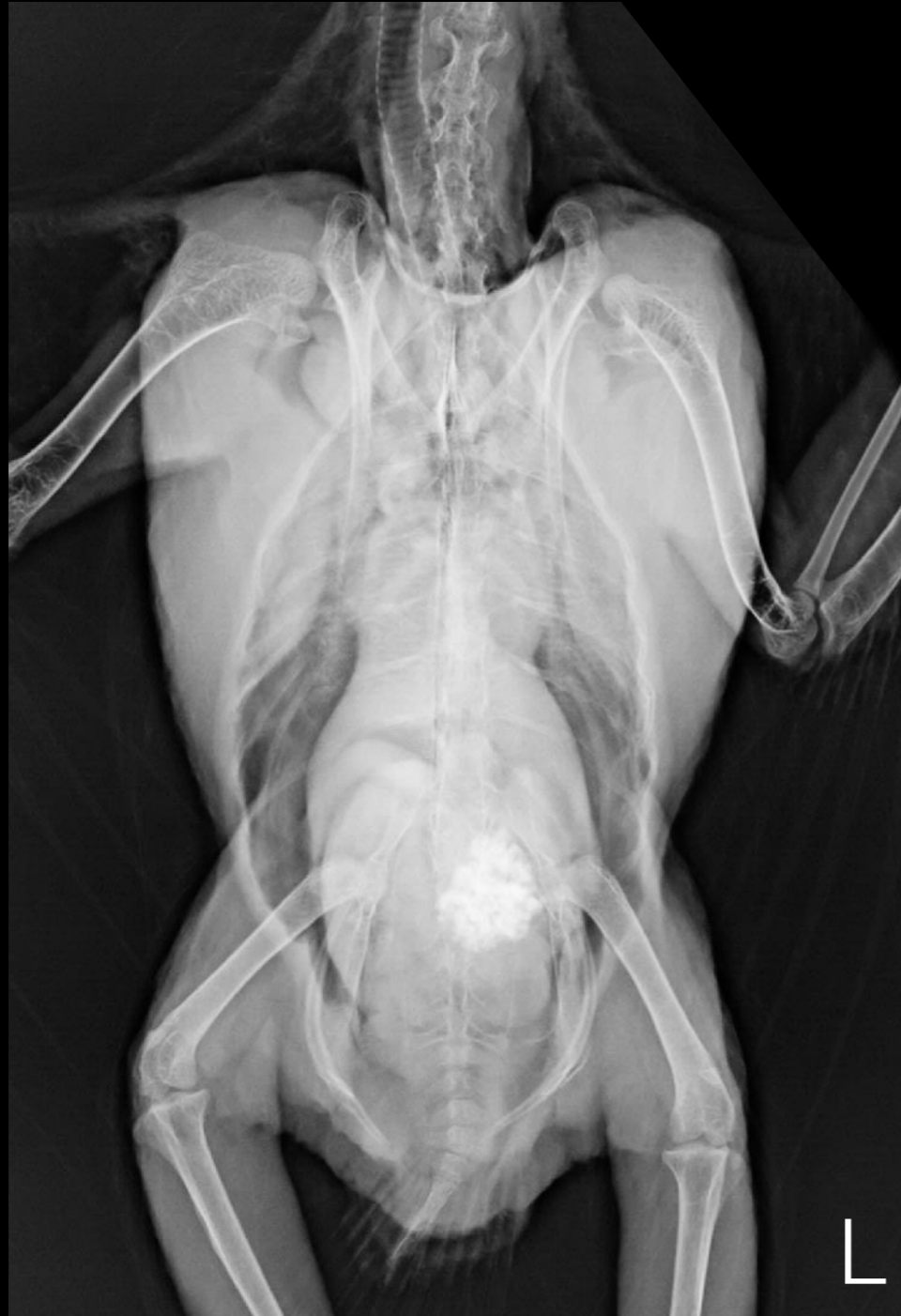
Aspergilóza - ztráta detailu v dutině tělní

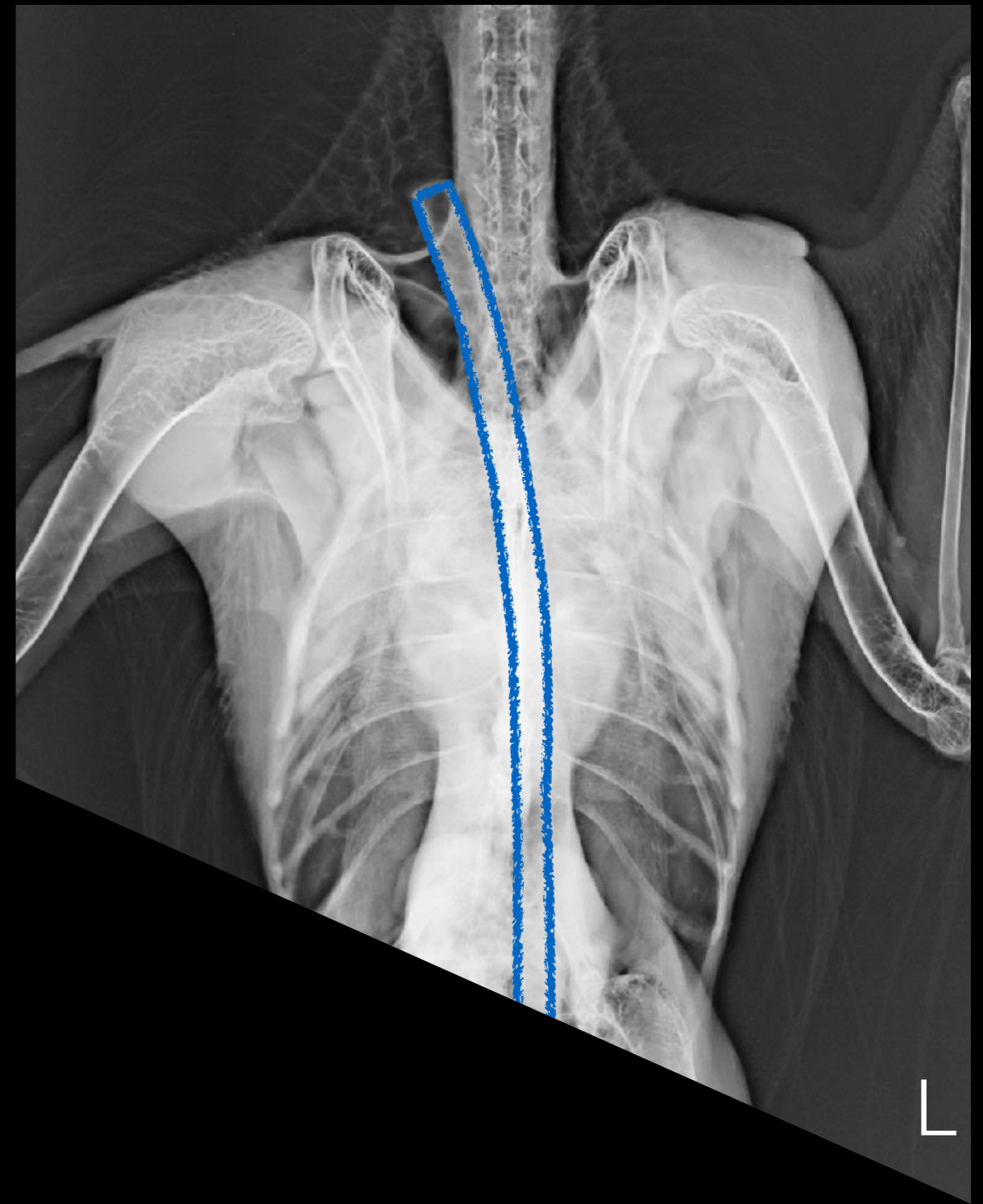
Ascites, perikardiální efuze - ztráta detailu v dutině tělní

Hepatomegalie

Cizí těleso v GIT

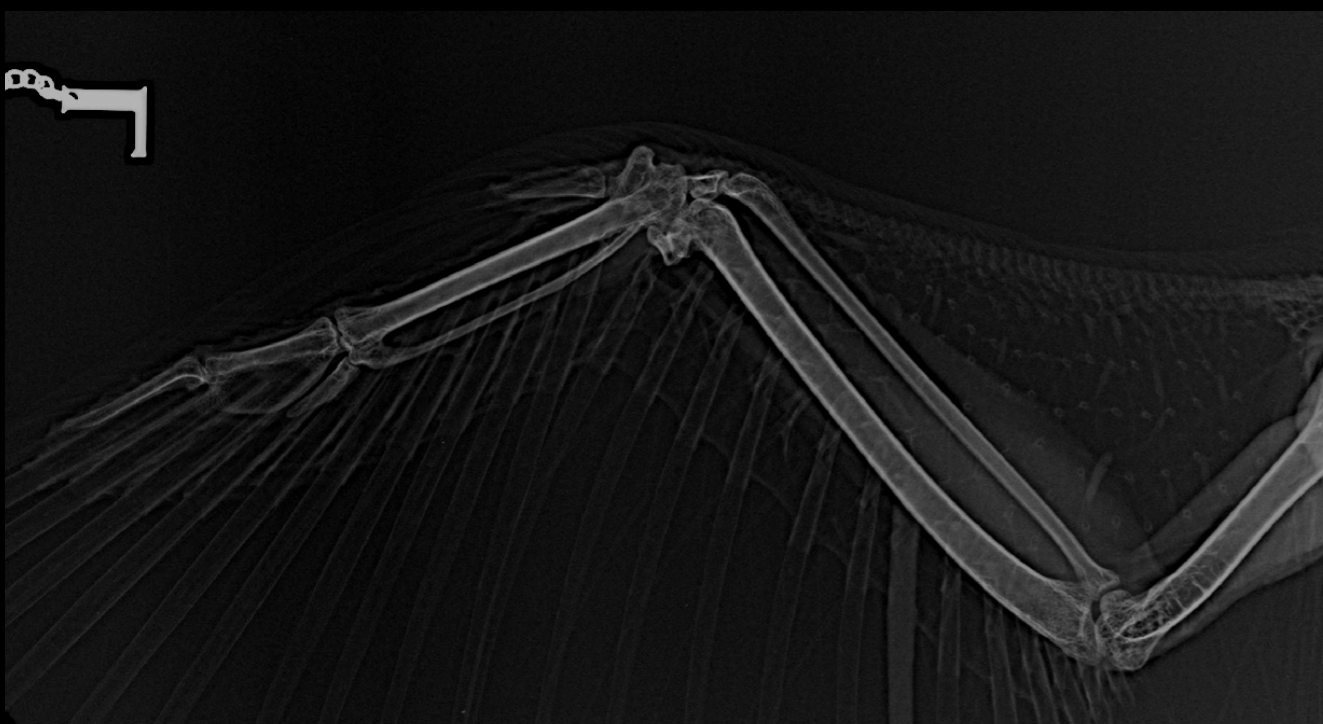
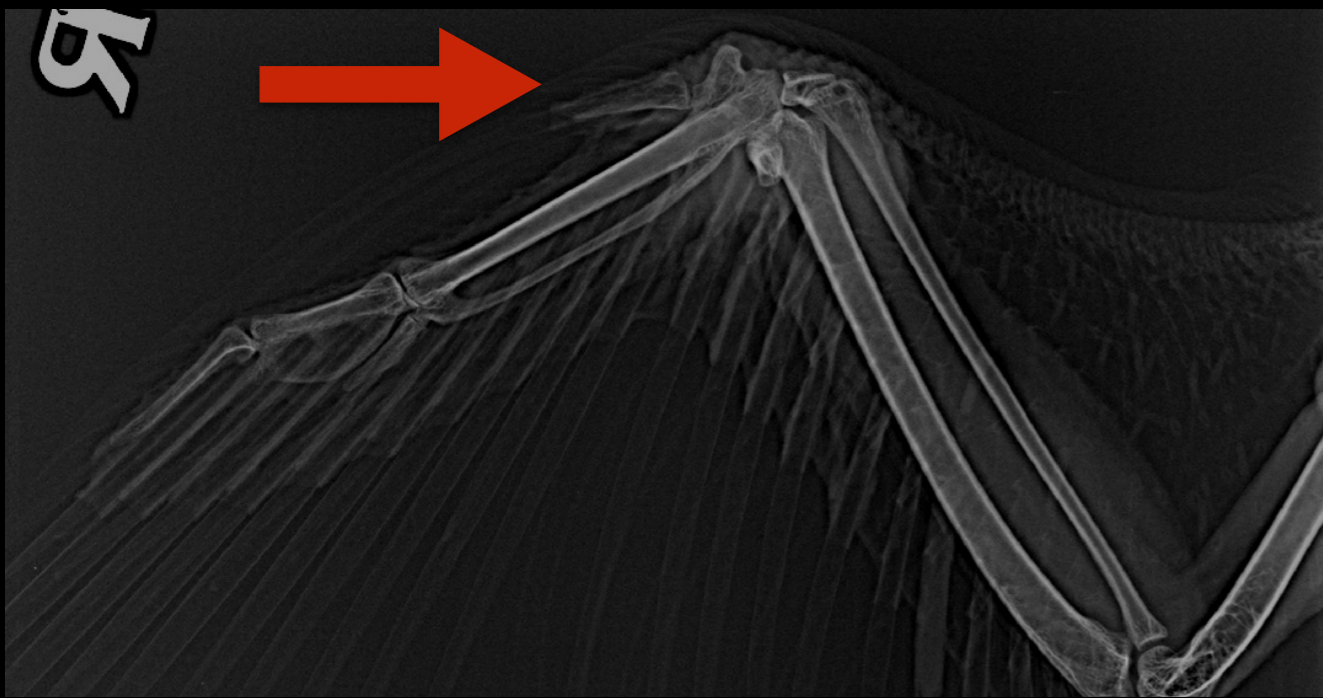

Retence vejce

Ara ararauna (*Ara ararauna*) luxace karpu

Ventro-dorzální projekce

Kaudo-kraniální projekce

Rentgenologie plazů

Ještěři

- PROJEKCE:
  - dorzo-ventrální (DV)
  - latero-laterální (LL)
    - horizontální paprsek
- POLOHOVÁNÍ, FIXACE:
  - sternální poloha
  - manuální/bez fixace

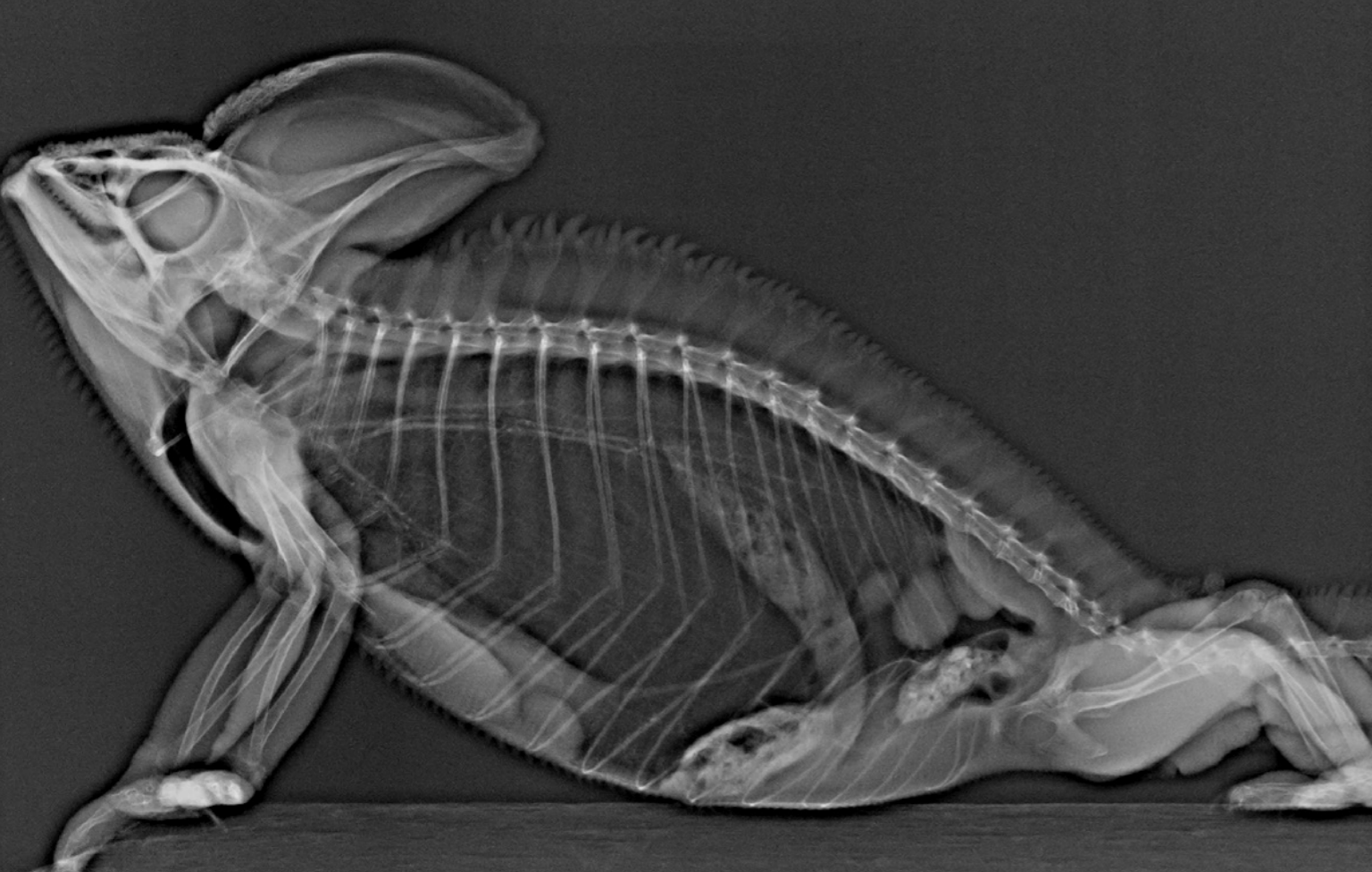

Latero-laterální
projekce

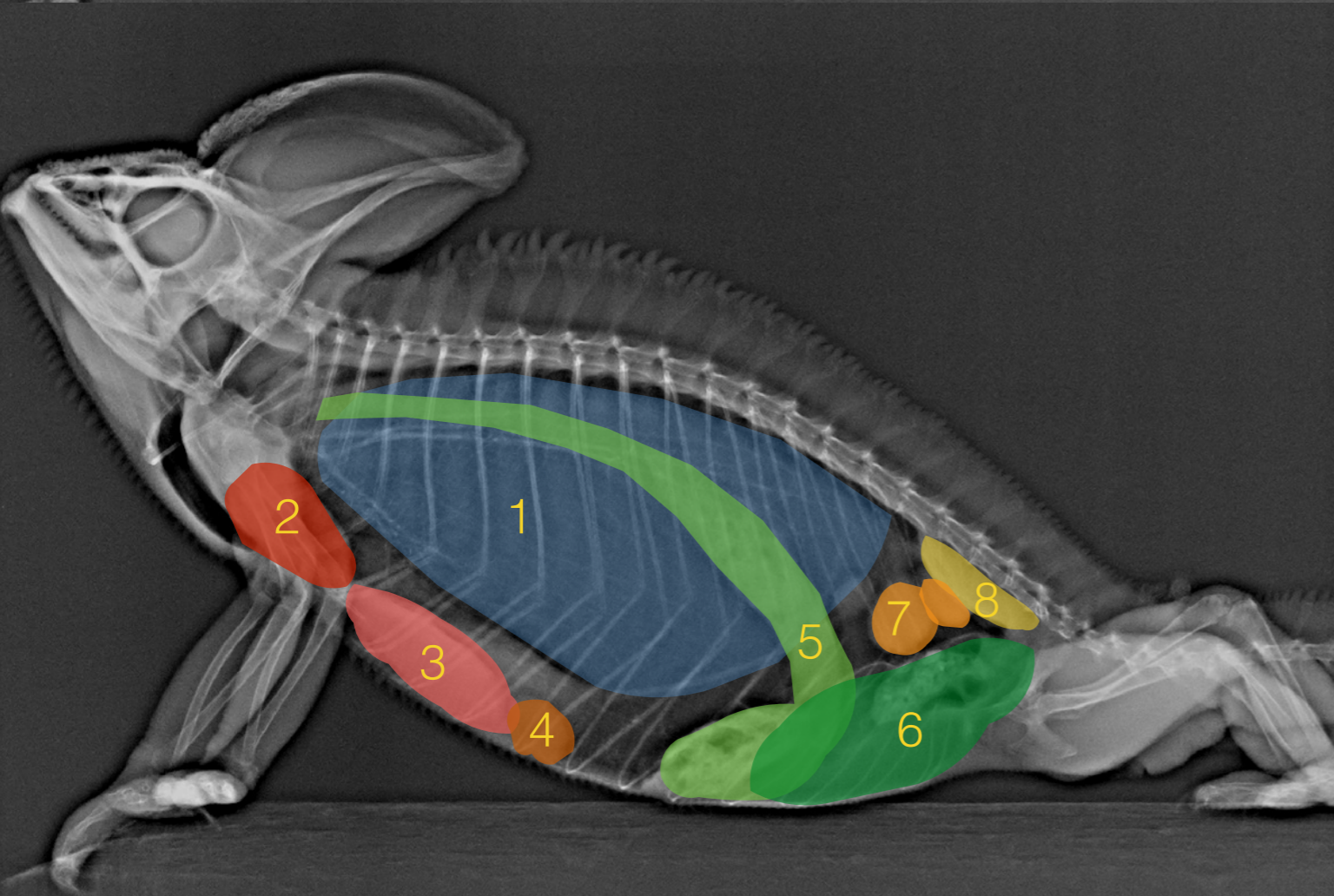
Dorzo-ventrální projekce

- 1: plíce
- 2: srdce
- 3: játra
- 4: GIT

Chameleon jemenský
(*Chamaeleo calyptratus*)
latero-laterální projekce

- 1: plíce
- 2: srdce
- 3: játra
- 4: žlučový měchýř
- 5: žaludek
- 6: GIT
- 7: varlata
- 8: ledviny

Želvy

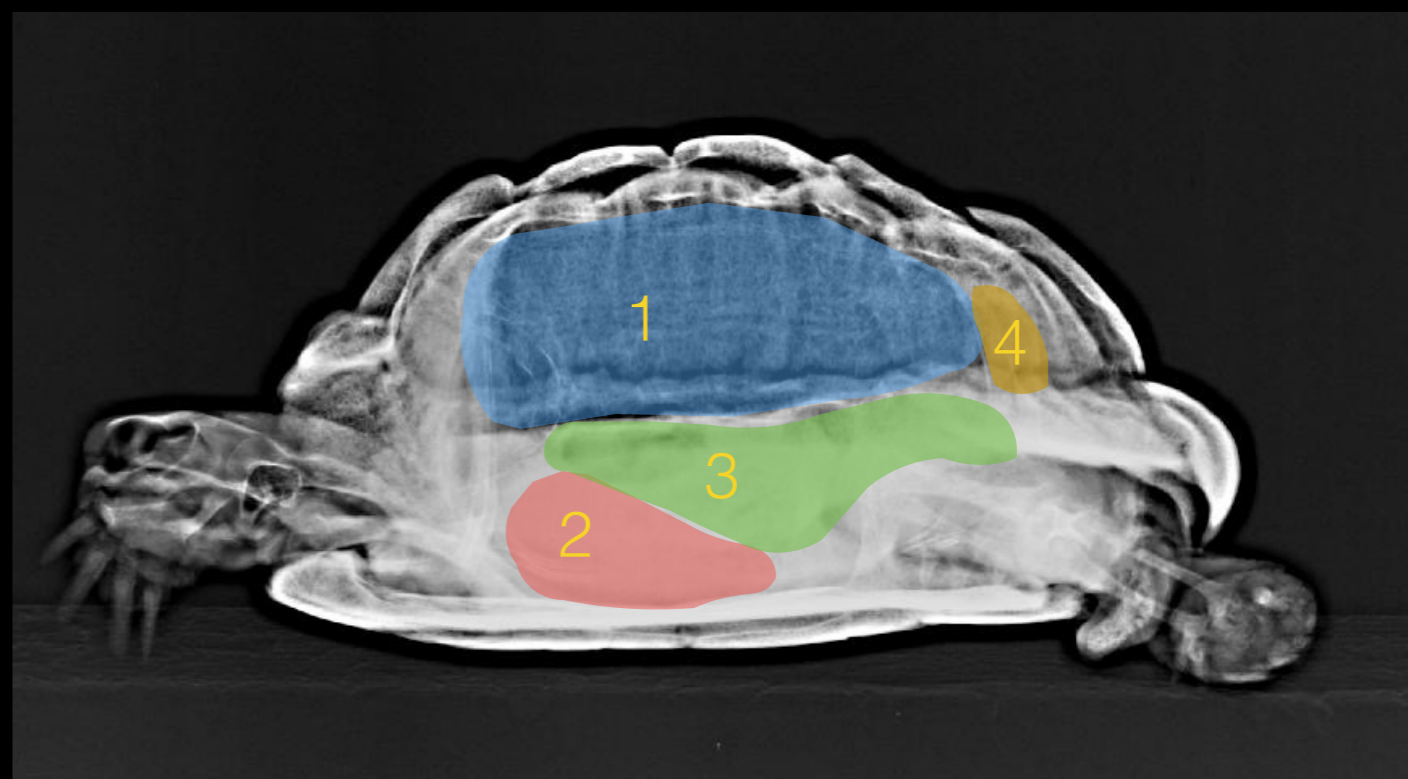
- PROJEKCE:
  - dorzo-ventrální (DV)
  - latero-laterální (LL)
  - kranio-kaudální (CrCd)
    - horizontální paprsek
- POLOHOVÁNÍ, FIXACE:
  - sternální poloha
  - laterální poloha
  - manuální/bez fixace/
sedace/anestezie

Dorzo-ventrální projekce

Latero-laterální projekce

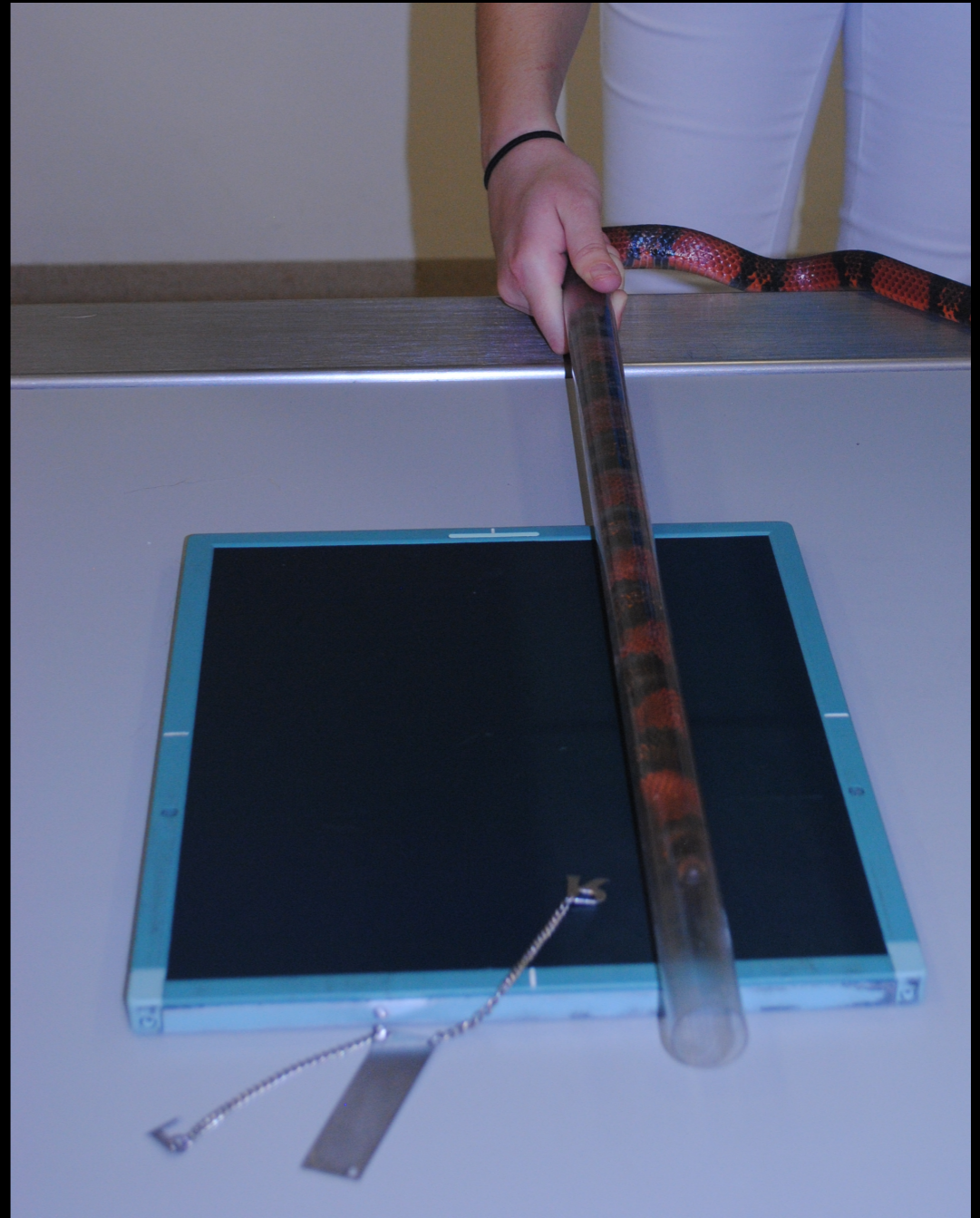
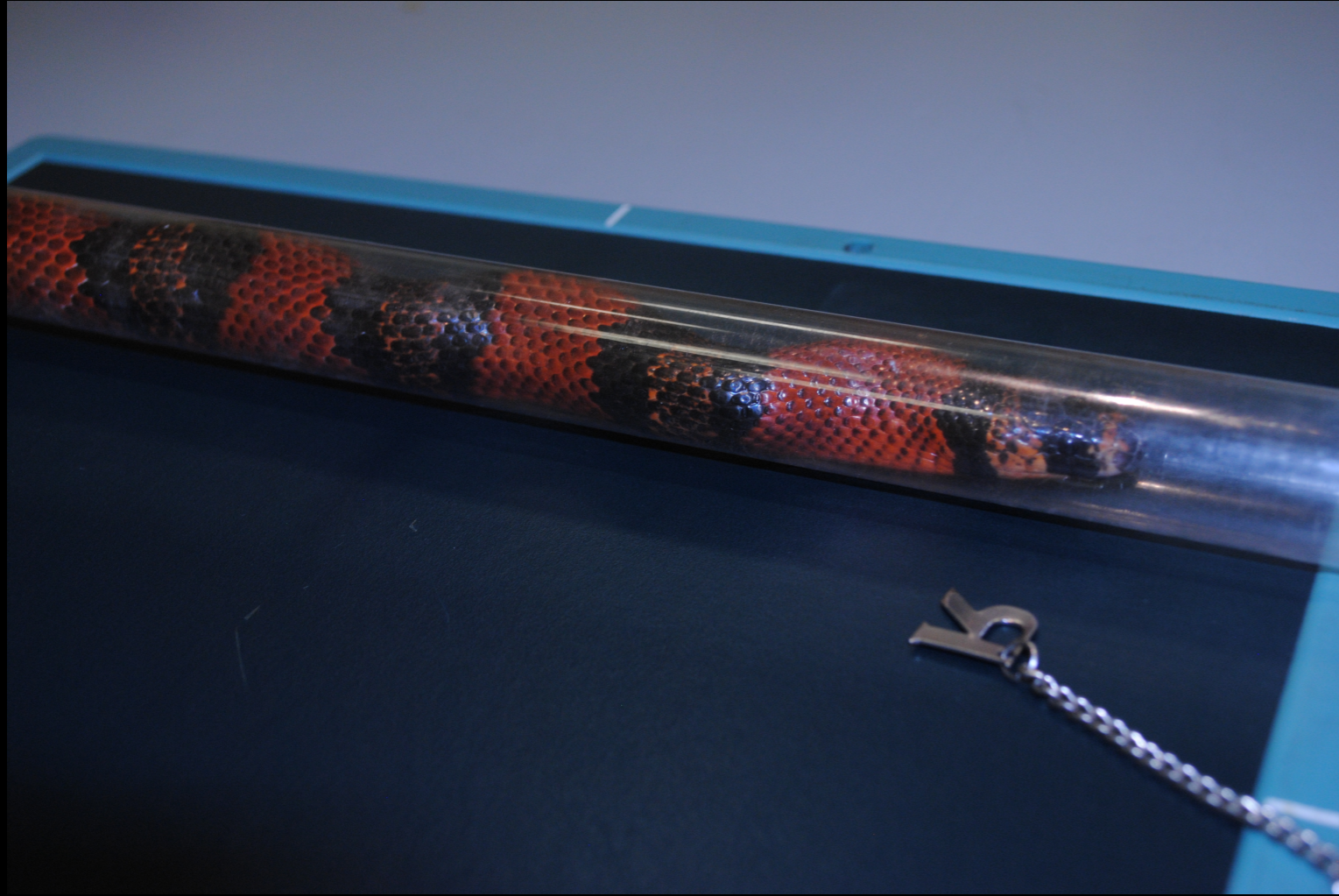
1: plíce, 2: játra, 3: GIT, 4: ledviny

Kranio-kaudální projekce

Hadi

- PROJEKCE:
  - dorzo-ventrální (DV)
  - latero-laterální (LL)
    - horizontální paprsek
- POLOHOVÁNÍ, FIXACE:
  - sternální poloha
  - laterální poloha
  - manuální/sedace/
anestezie

Nižší kontrast RTG snímku u plazů v porovnání se savci je způsoben:

- tlustá kůže nebo krunýř
- jednotná dutina tělní (savci - dutina hrudní, dutina břišní)
- tuk uložen v tukových tělesech
- sumace v oblasti končetin

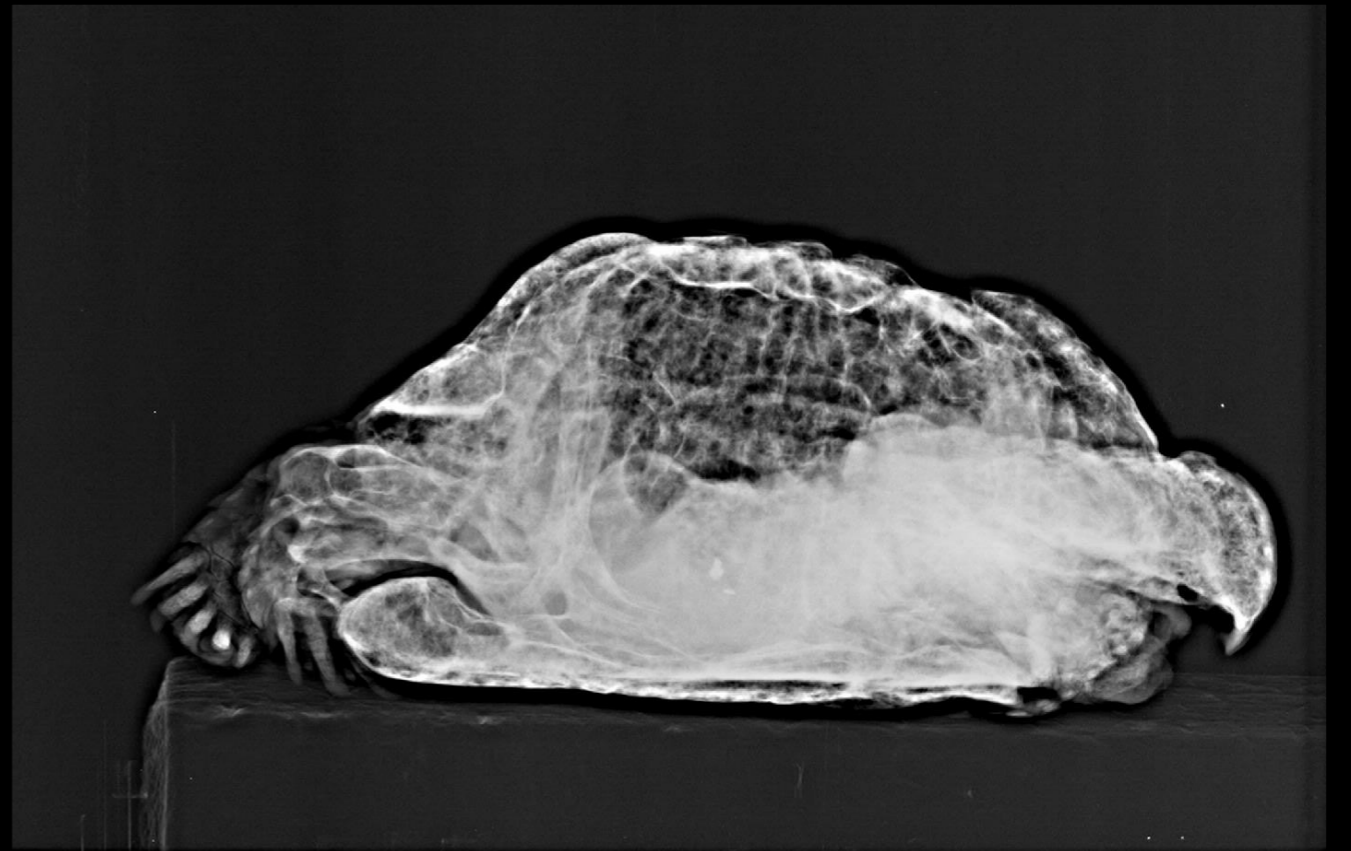

Agama bradatá (*Pogona vitticeps*)
fraktura femuru

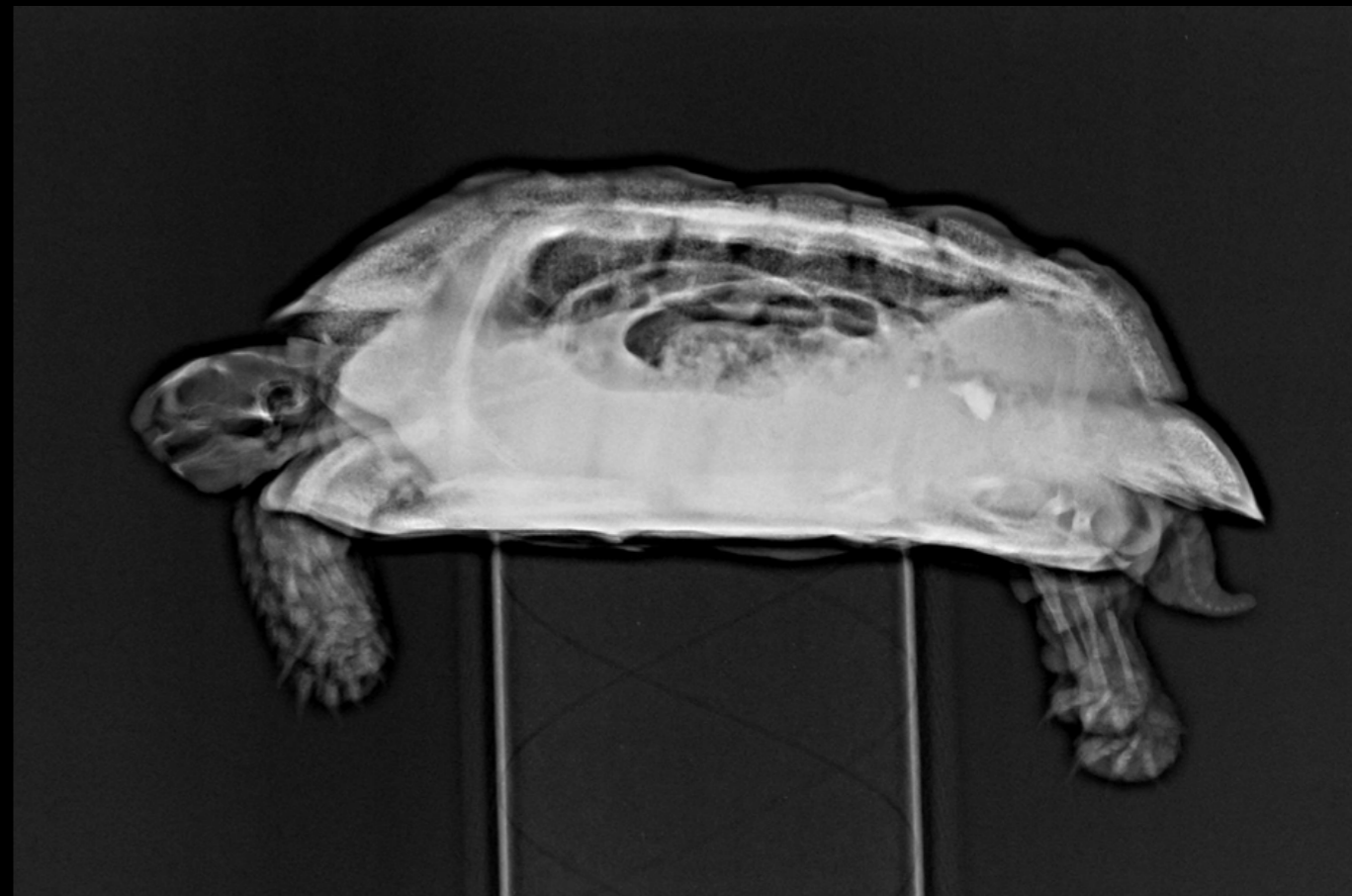
leguán zelený
(*Iguana iguana*)
fraktura antebrachia

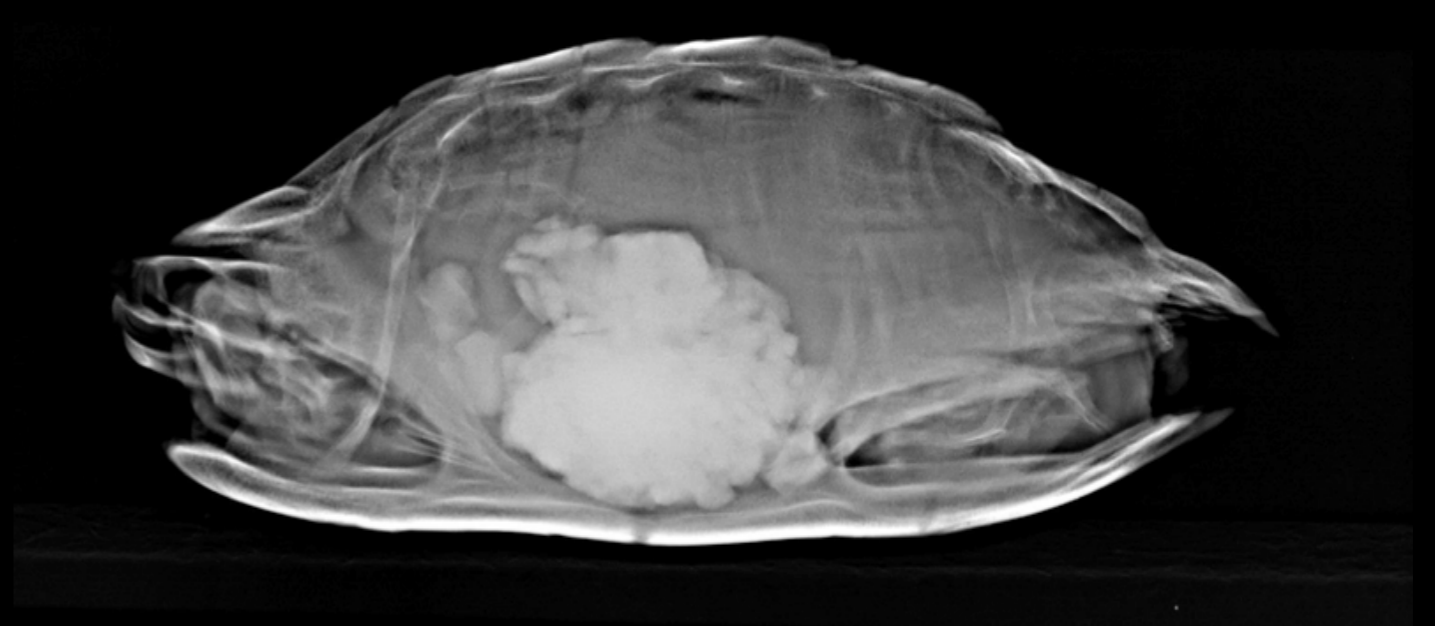

Želva zelenavá
(*Testudo hermanni*)
porucha metabolismu vápníku
MBD - metabolic bone disease

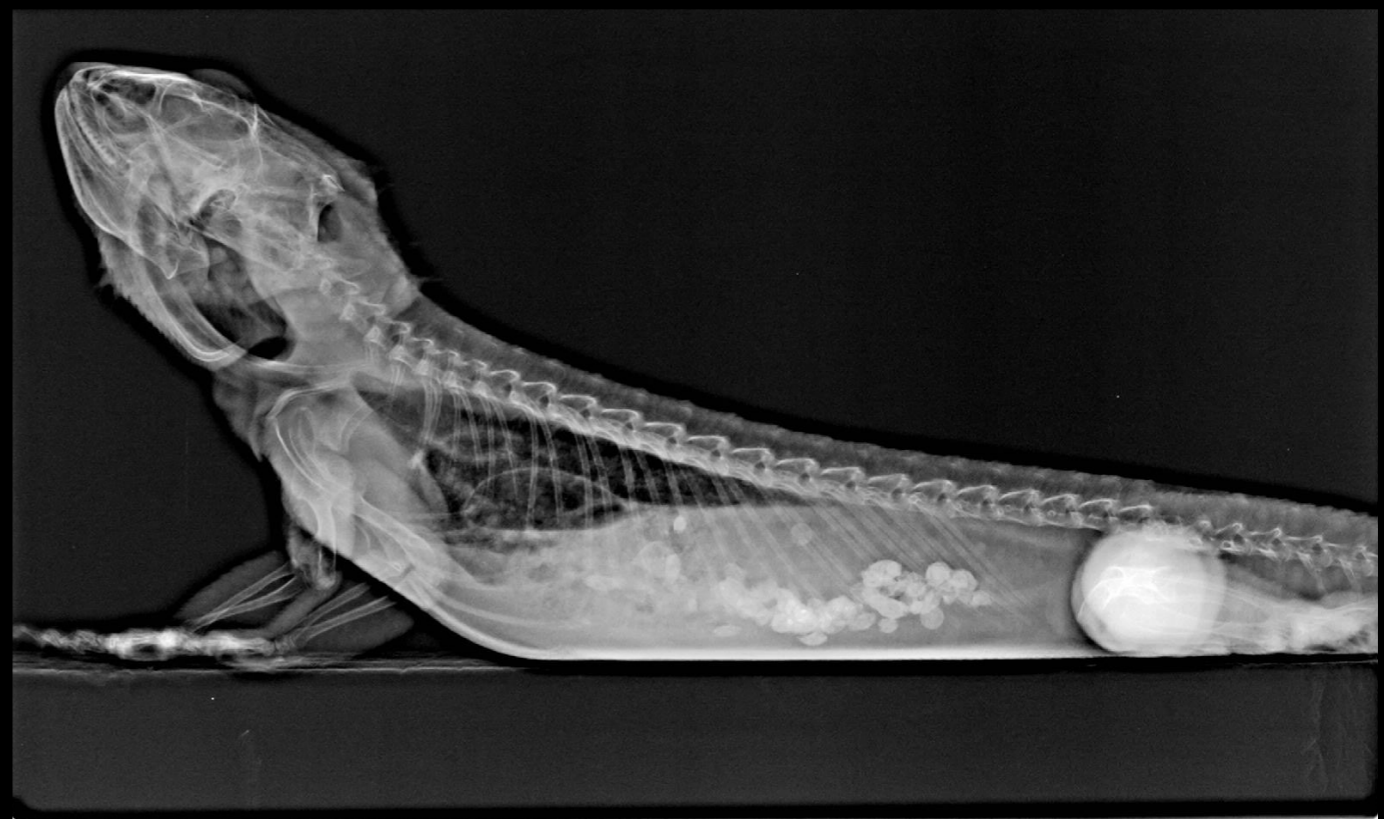

želva (*Testudo*)
plyn v GIT

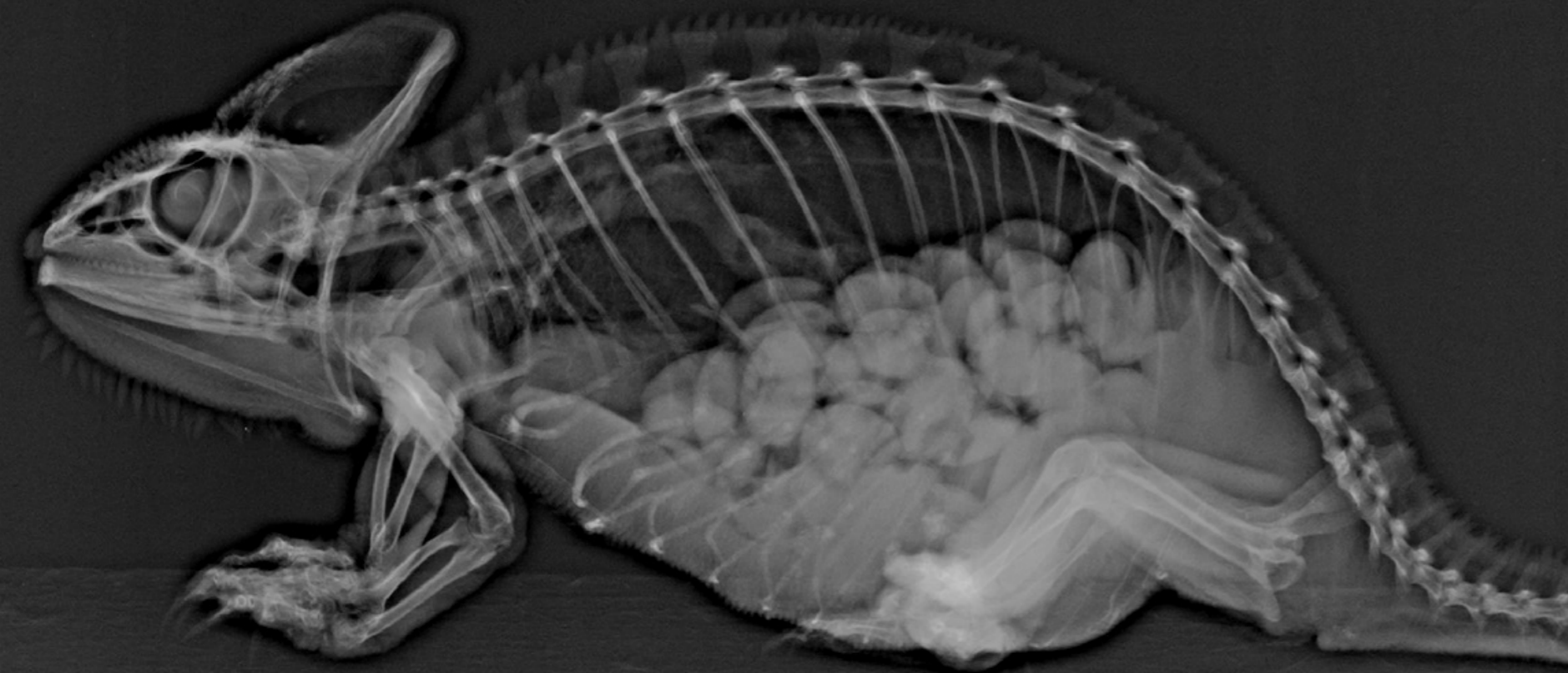
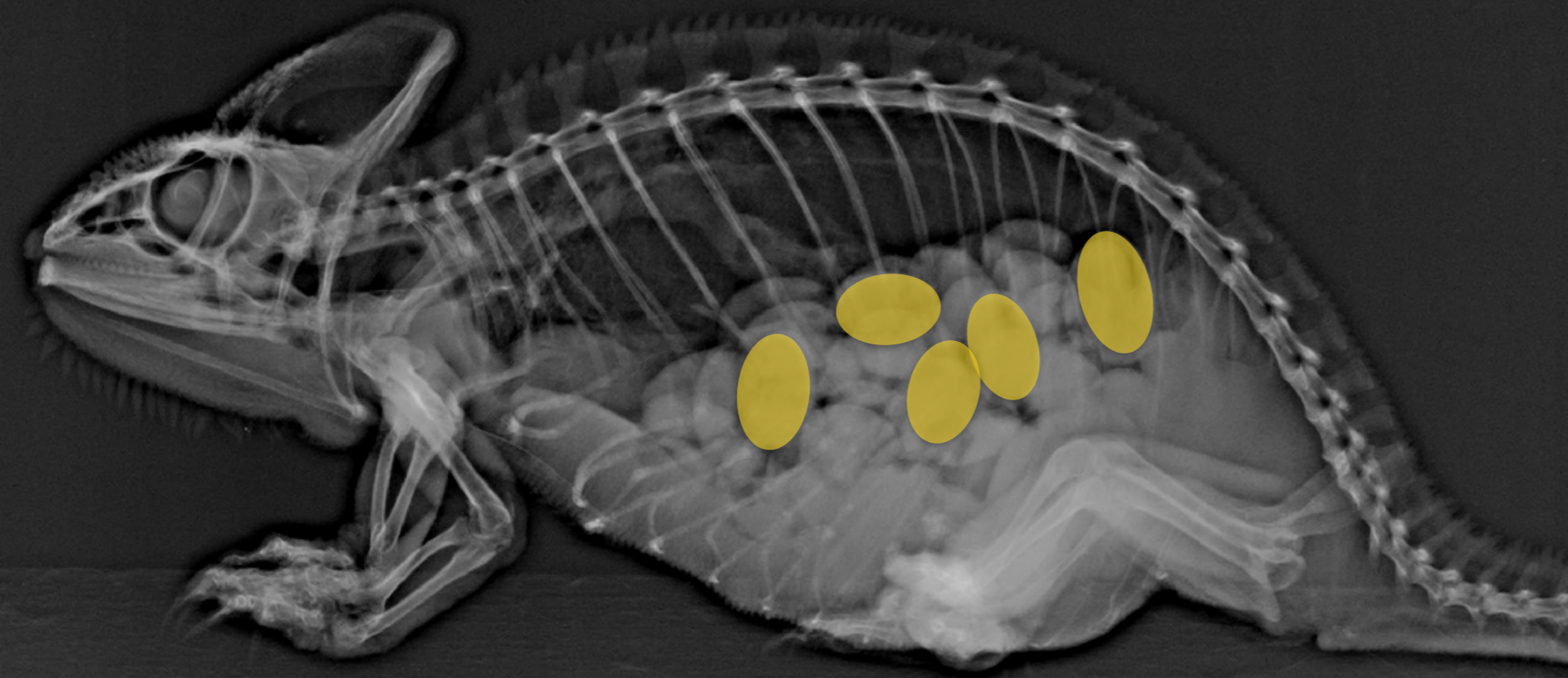

Želva nádherná
(*Trachemys scripta elegans*)
obstrukce GIT

Agama bradatá
(*Pogona vitticeps*)
substrát v GIT

Chameleon jemenský
(*Chamaeleo calyptratus*)
latero-laterální projekce
vajíčka

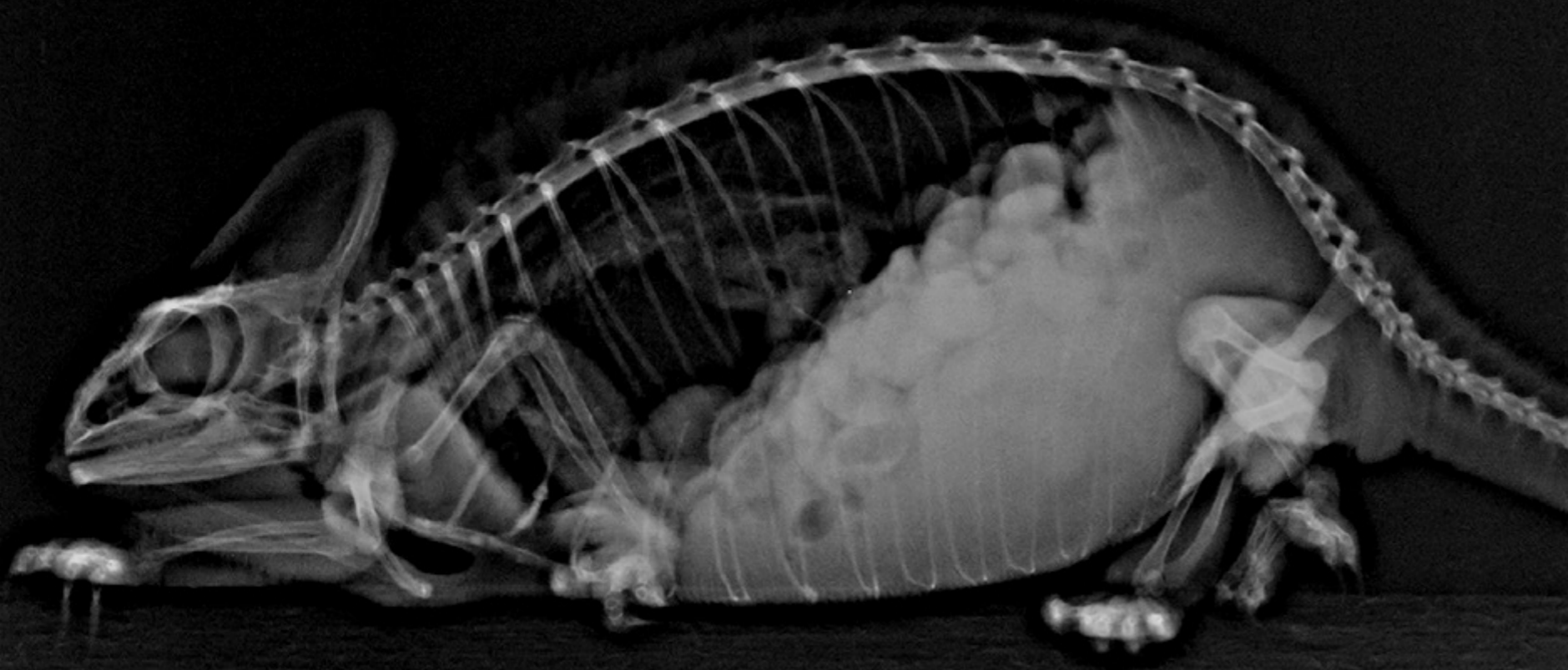
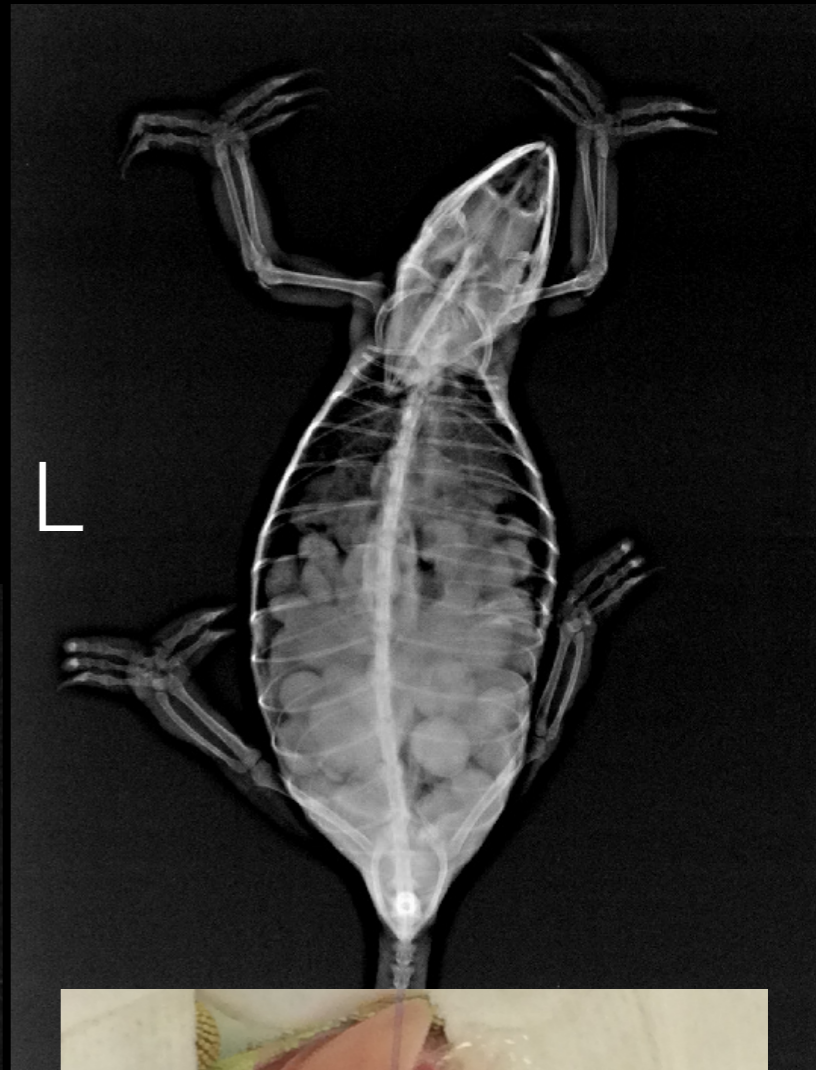
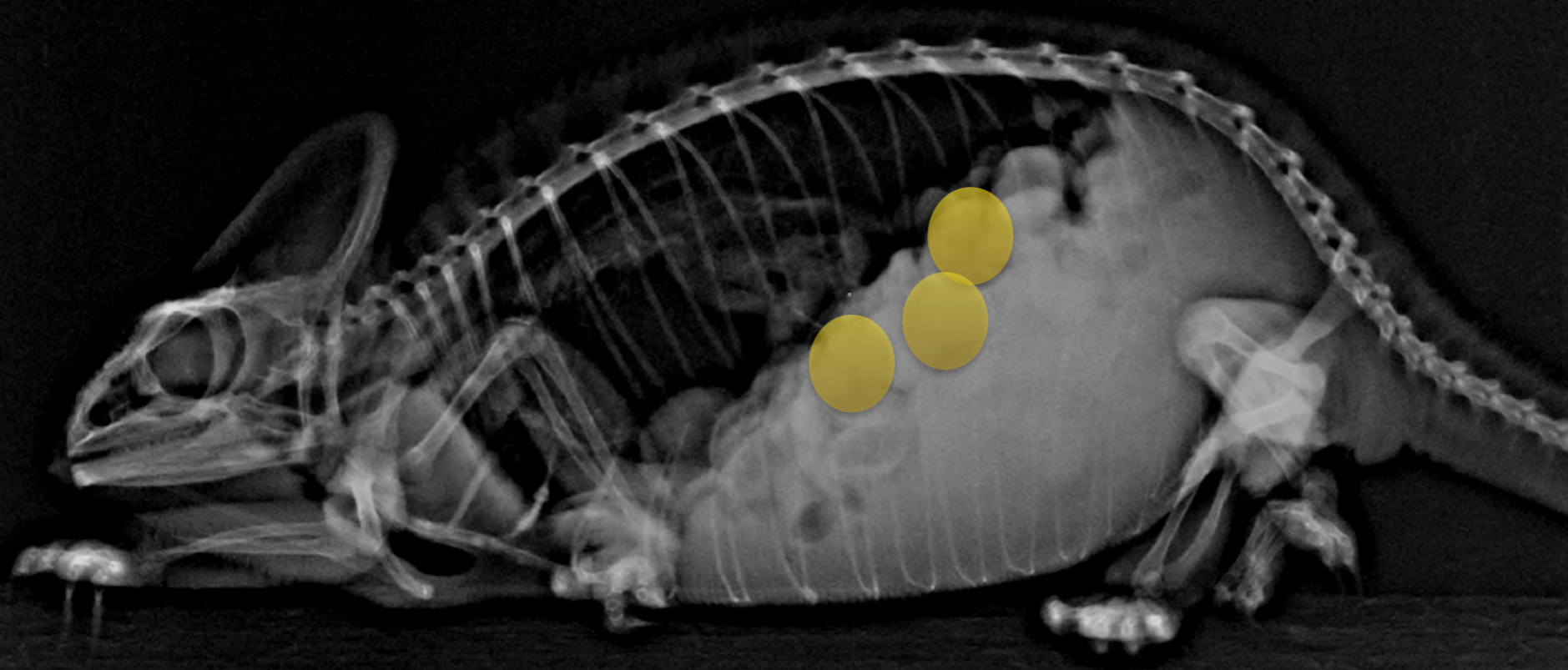

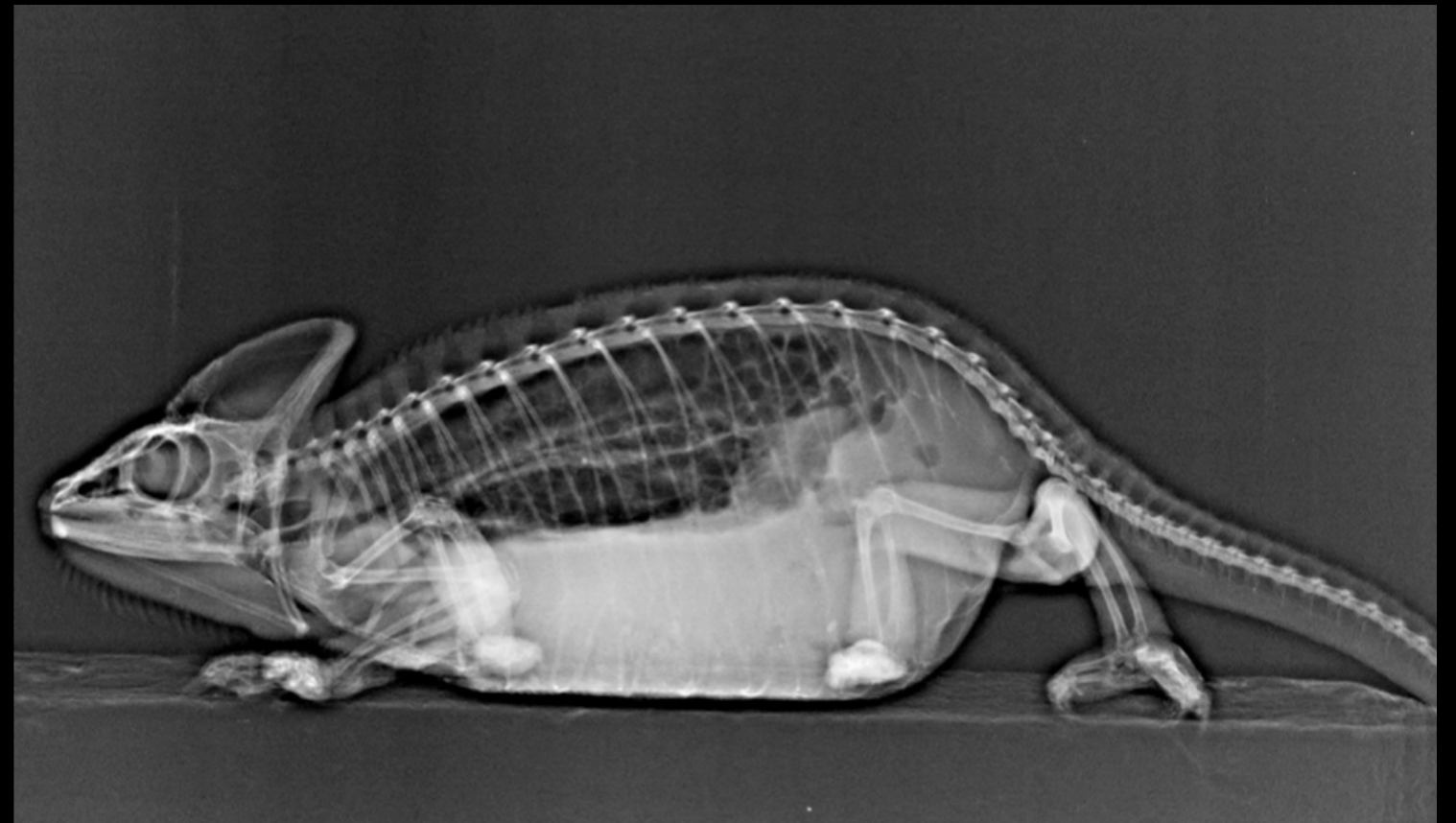
L

Chameleon jemenský
(*Chamaeleo calyptratus*)
latero-laterální projekce

folikuly

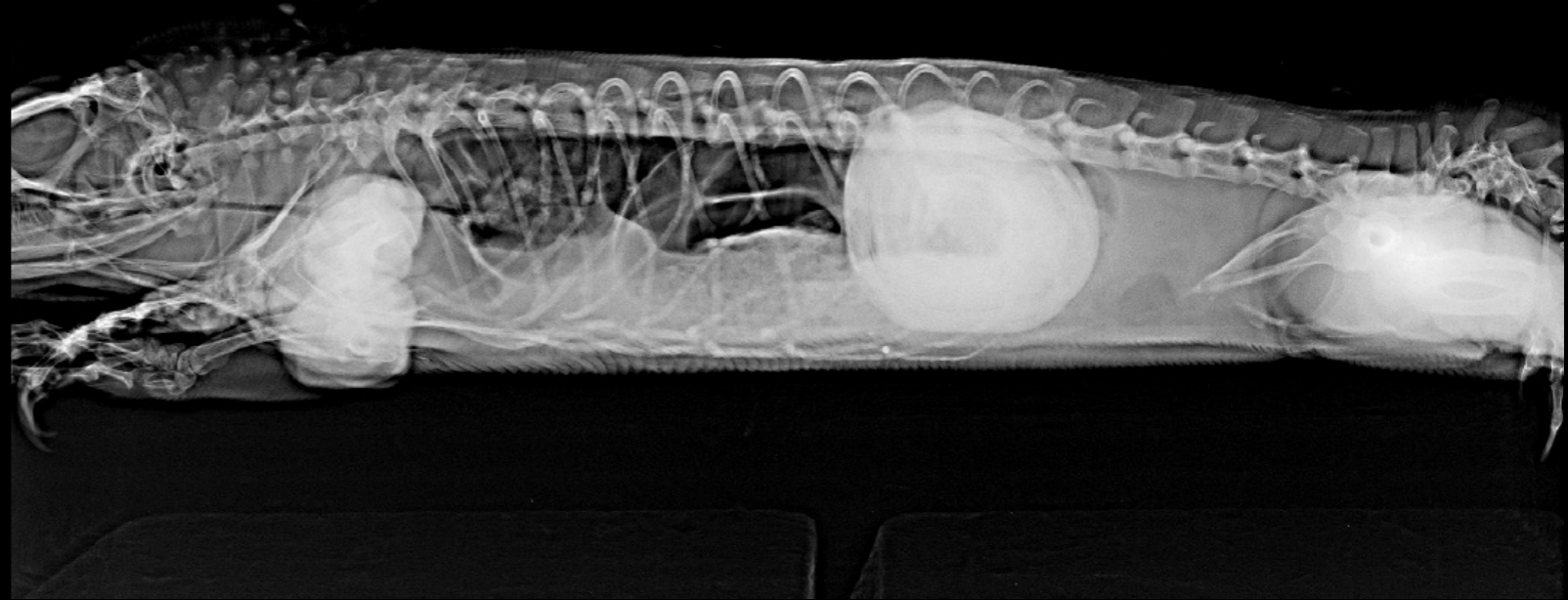

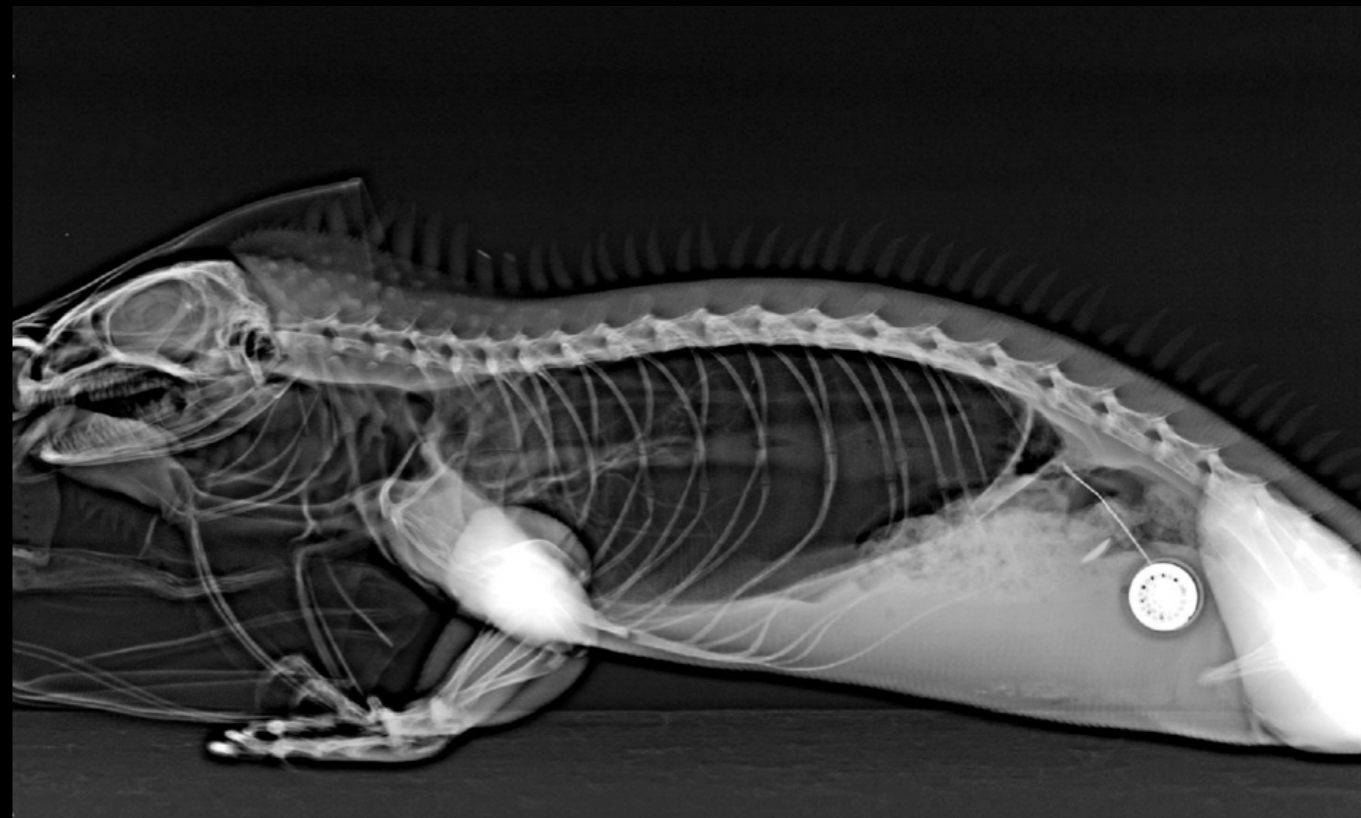

Chameleon jemenský
(*Chamaeleo calyptratus*)

žloutková peritonitis

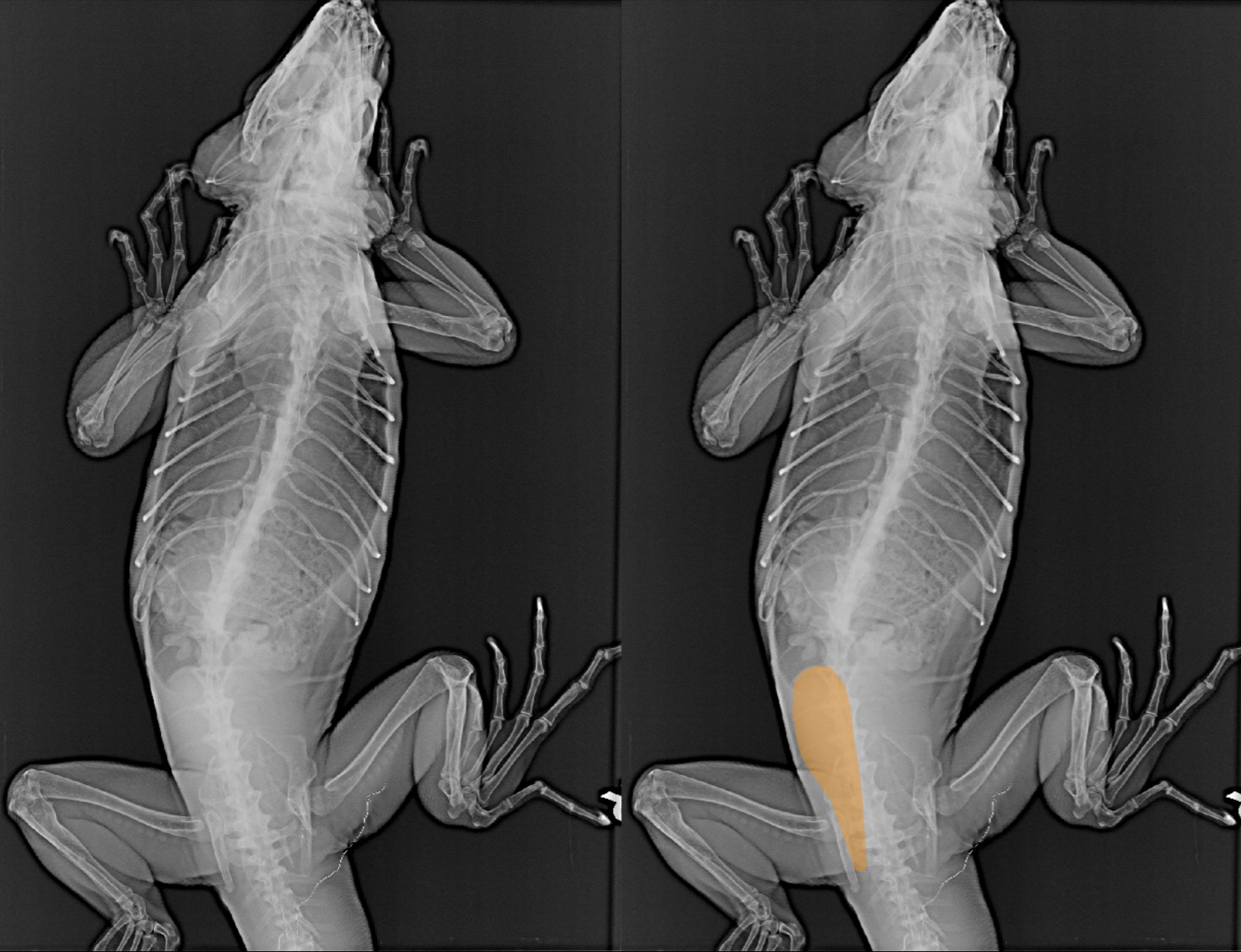
Leguán zelený (*Iguana iguana*) cystolit

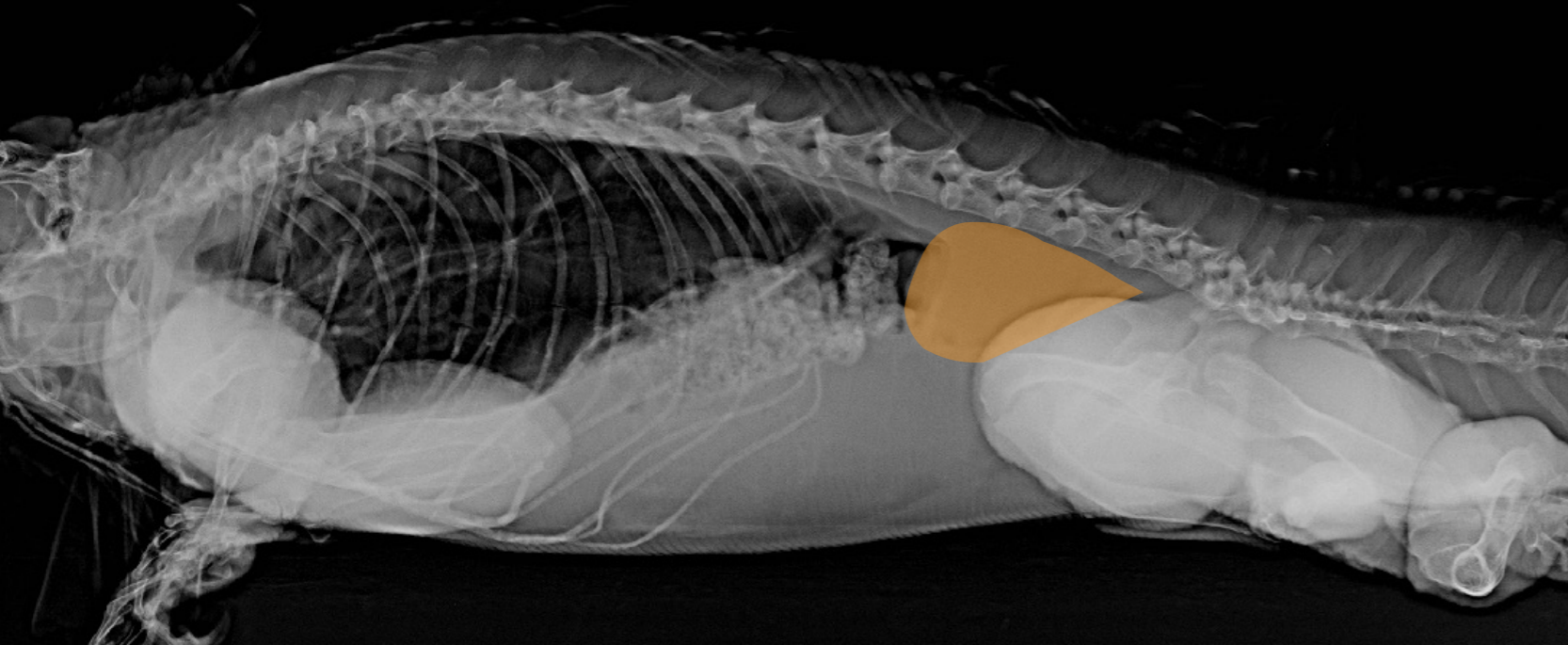

Leguán zelený
(*Iguana iguana*)
cizí těleso v GIT

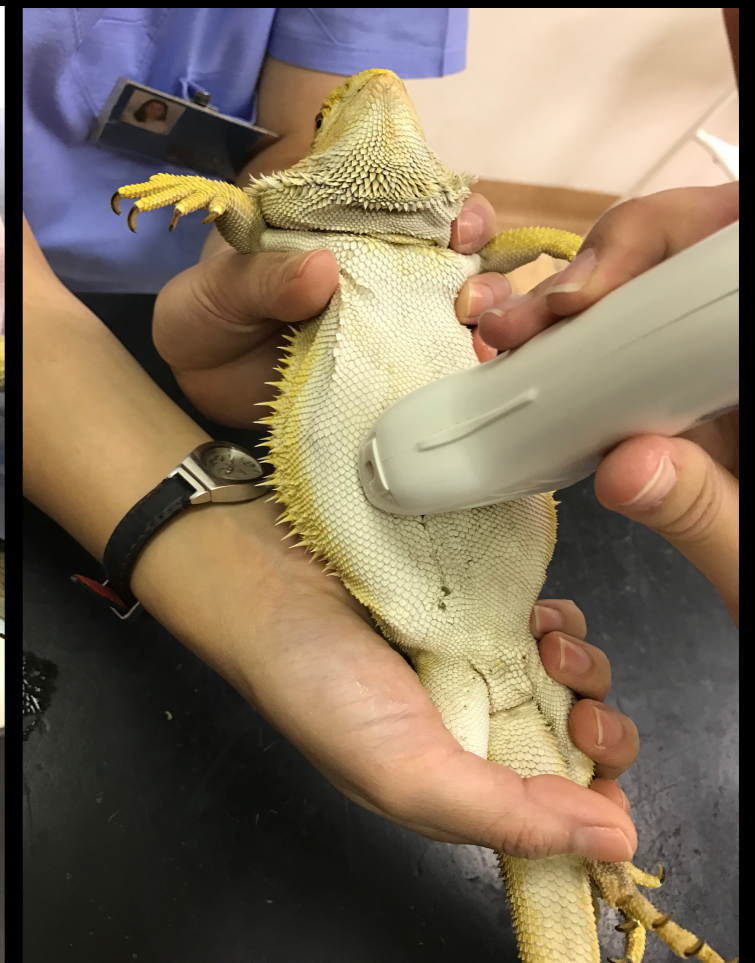

Leguán zelený
(*Iguana iguana*)
renomegalie

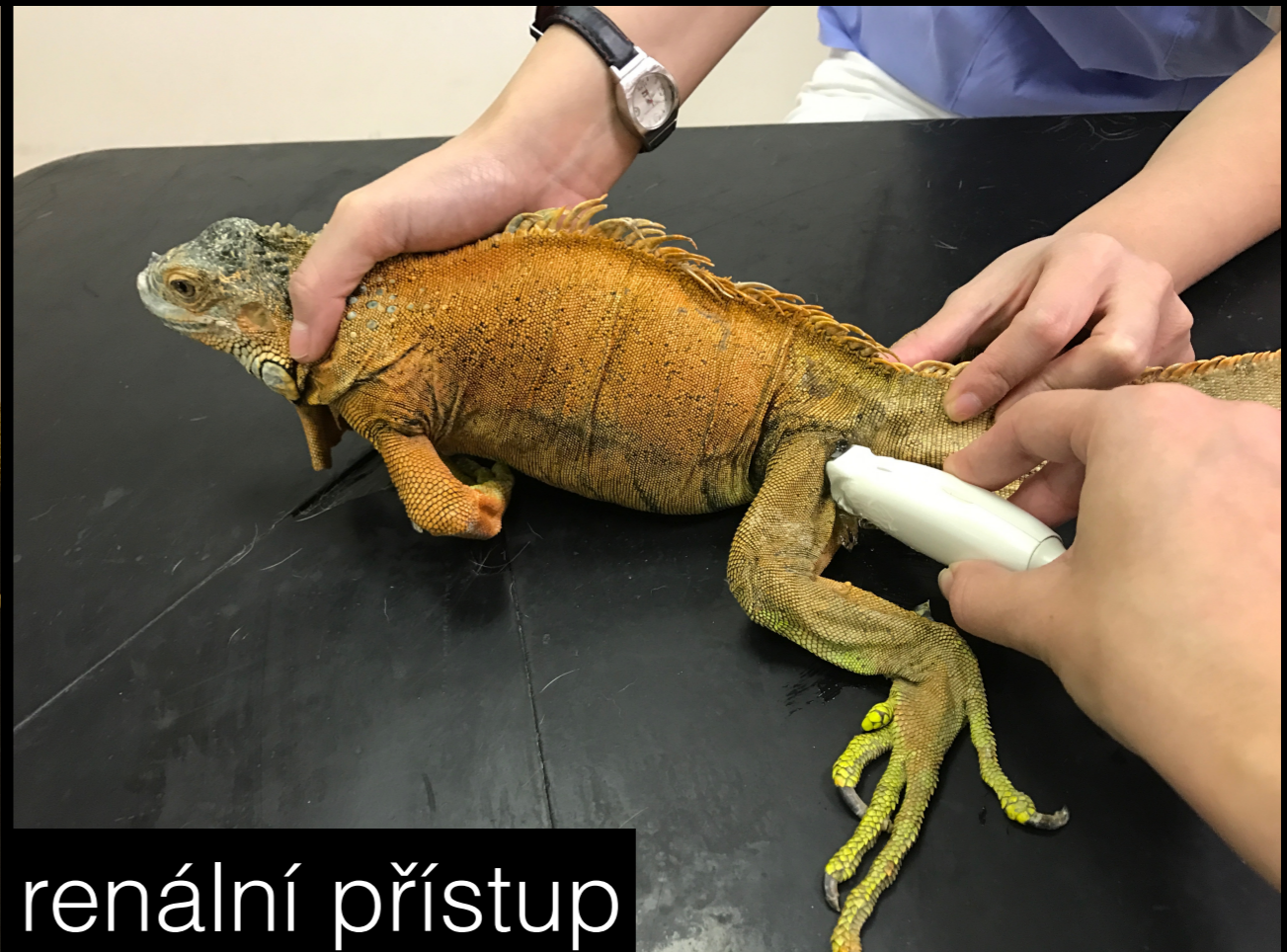

Ultrasonografie plazů

Ještěři

ventrální přístup

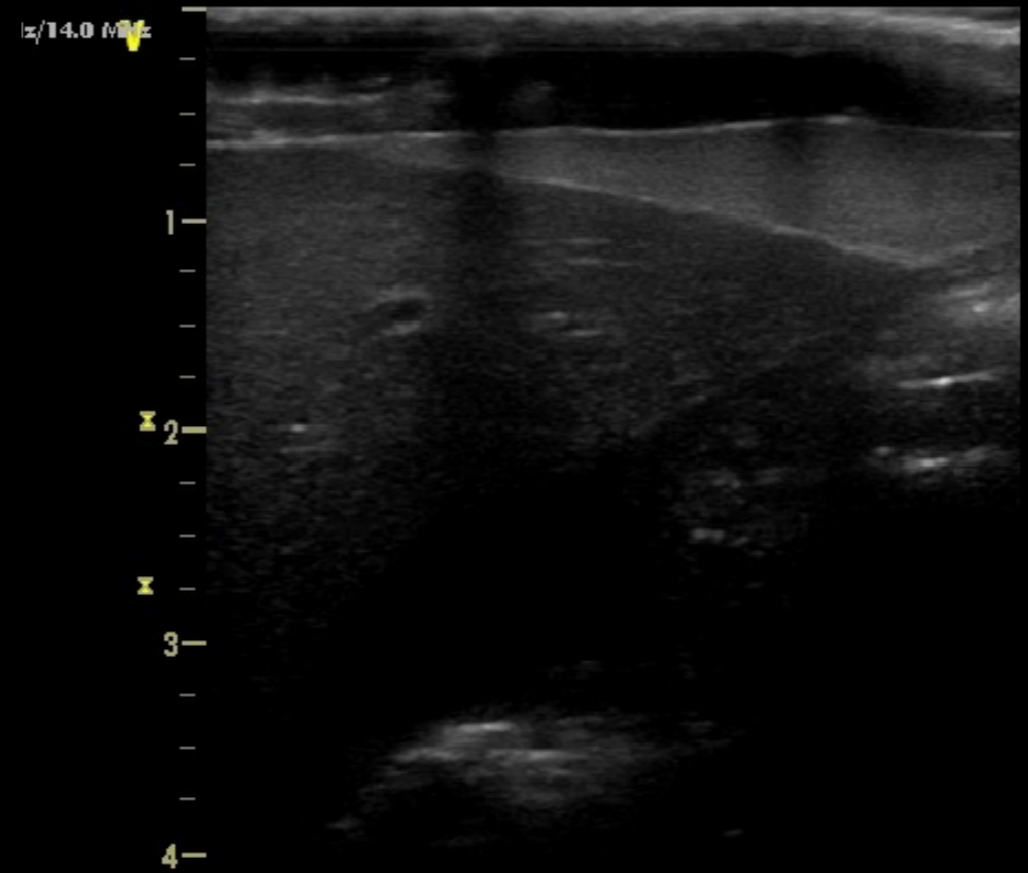
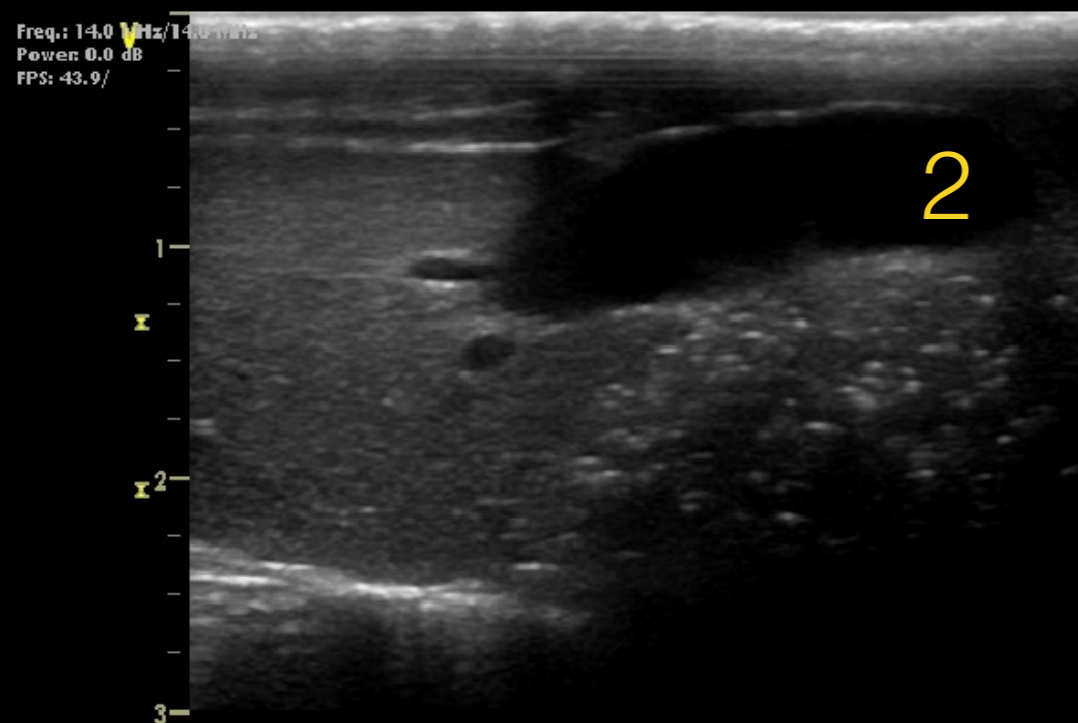
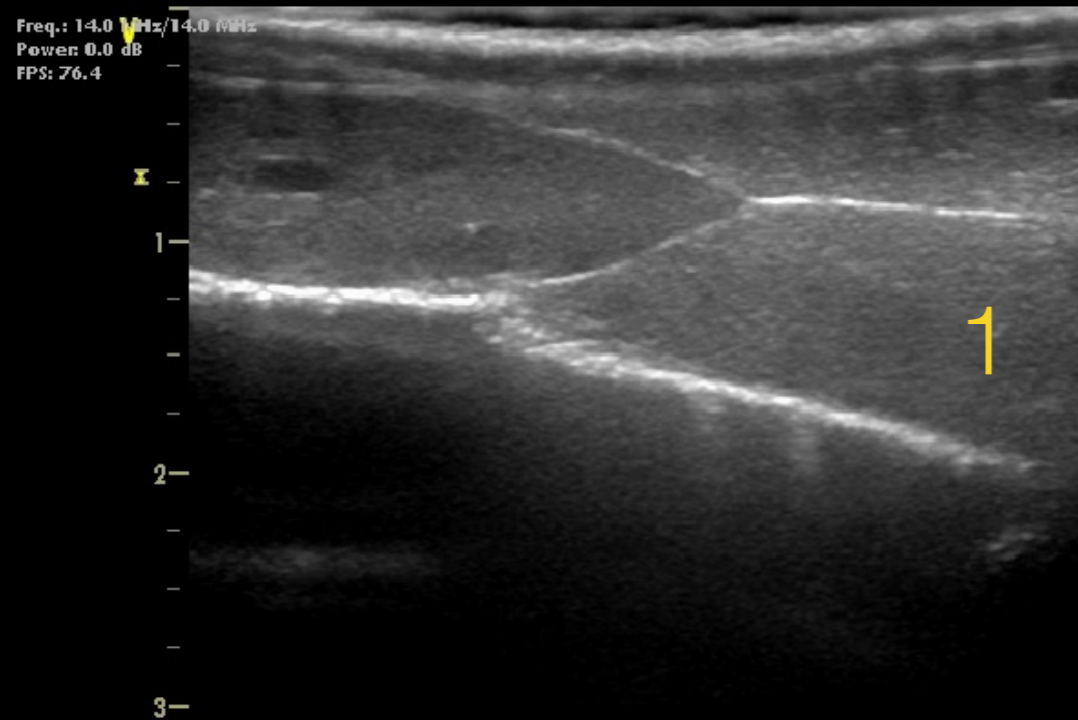
renální přístup

Želvy

přístupy pro USG vyšetření
cerviko-brachální (1)
ingvinální (2)

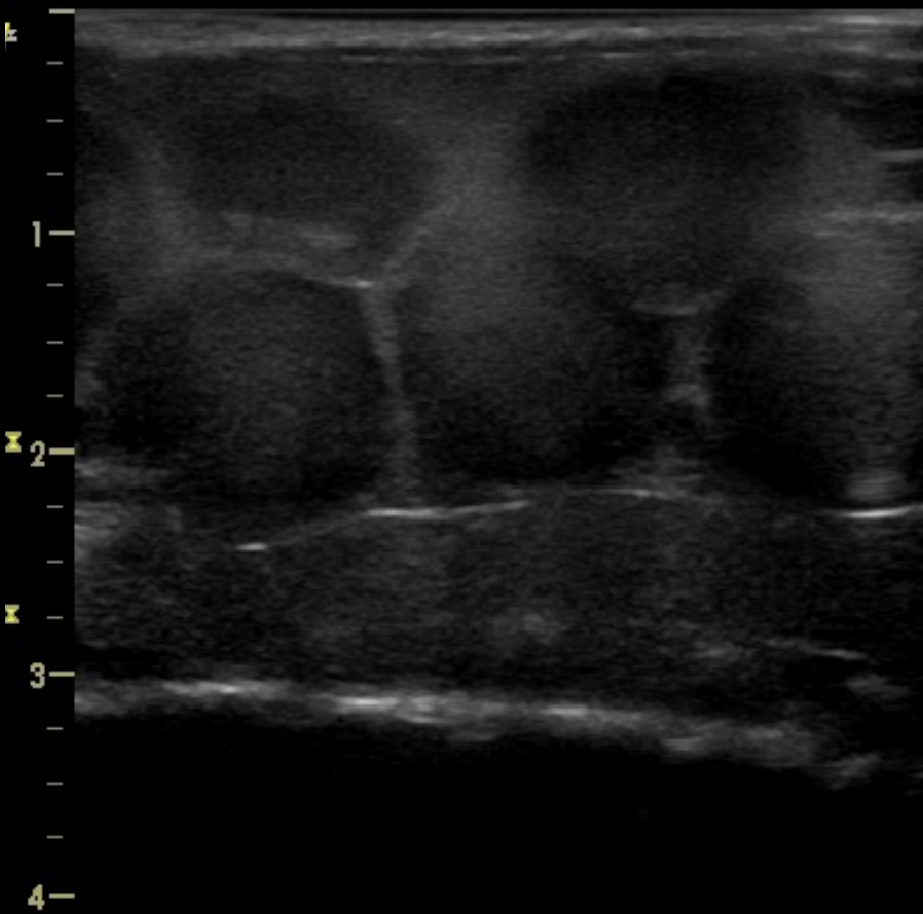

Játra

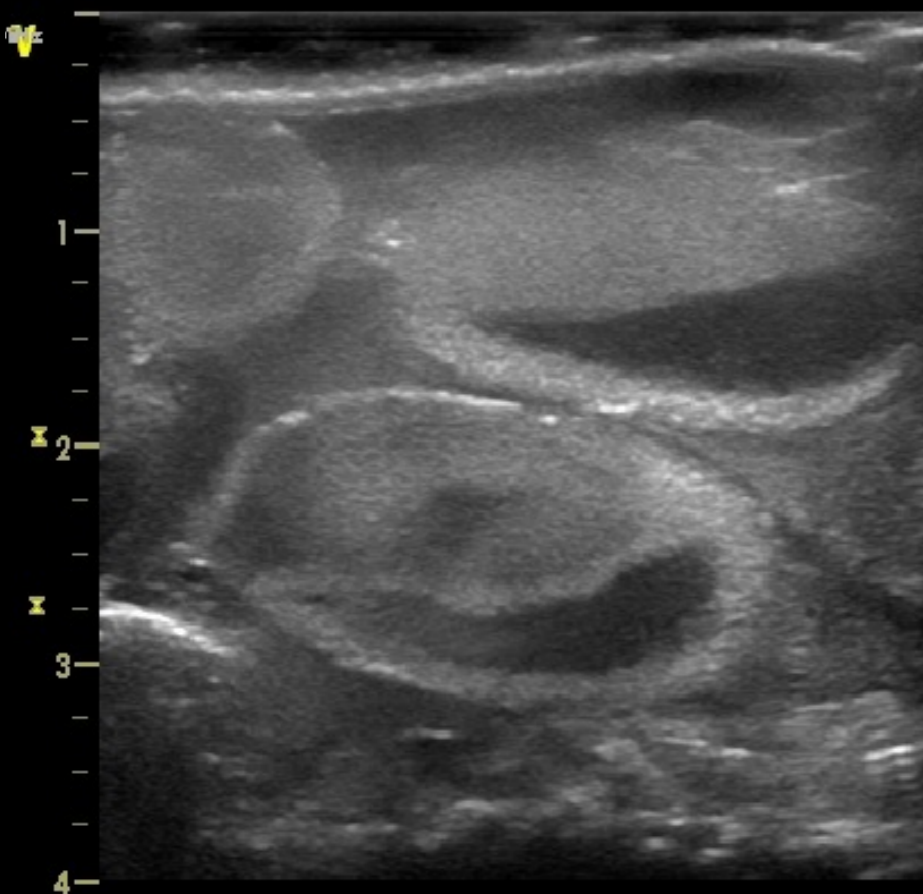

porovnání echogenity s
tukovými tělesy (1)
žlučový měchýř (2)
hepatomegalie
lipidóza volná tekutina

Agama bradatá
(*Pogona vitticeps*)
ventrální přístup

folikuly

vajíčka

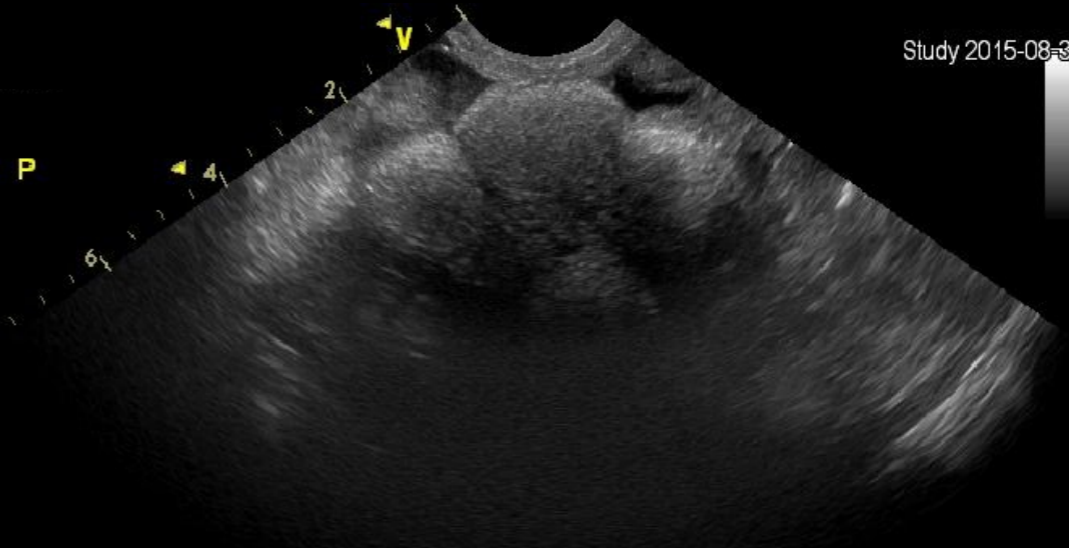

RTG snímek agamy bradaté (*Pogona vitticeps*), díky šupinám
bývá rozlišení mezi folikuly a vejci obtížné.

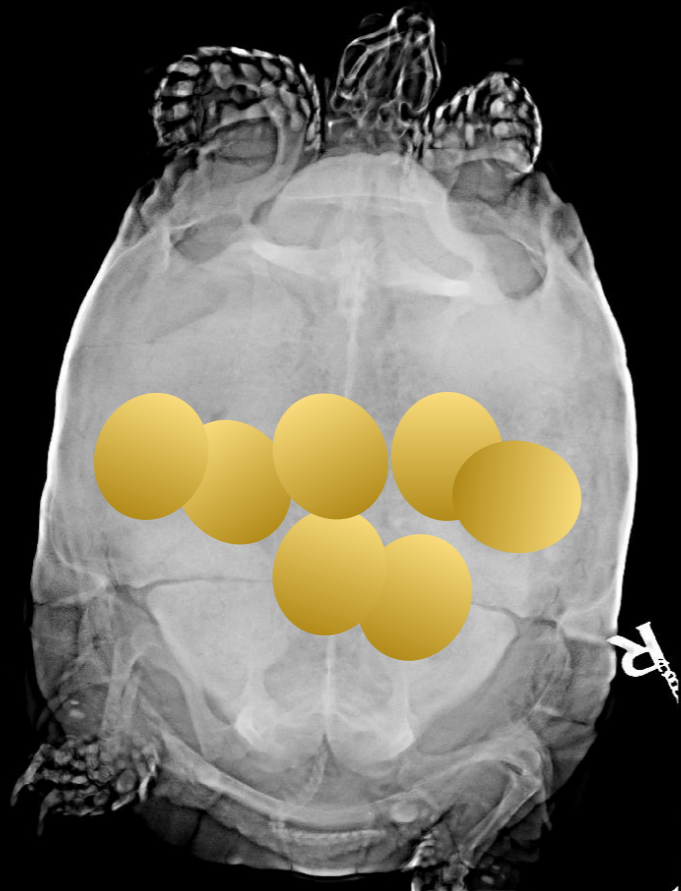
Želva řecká (*Testudo graeca*) ingvinální přístup

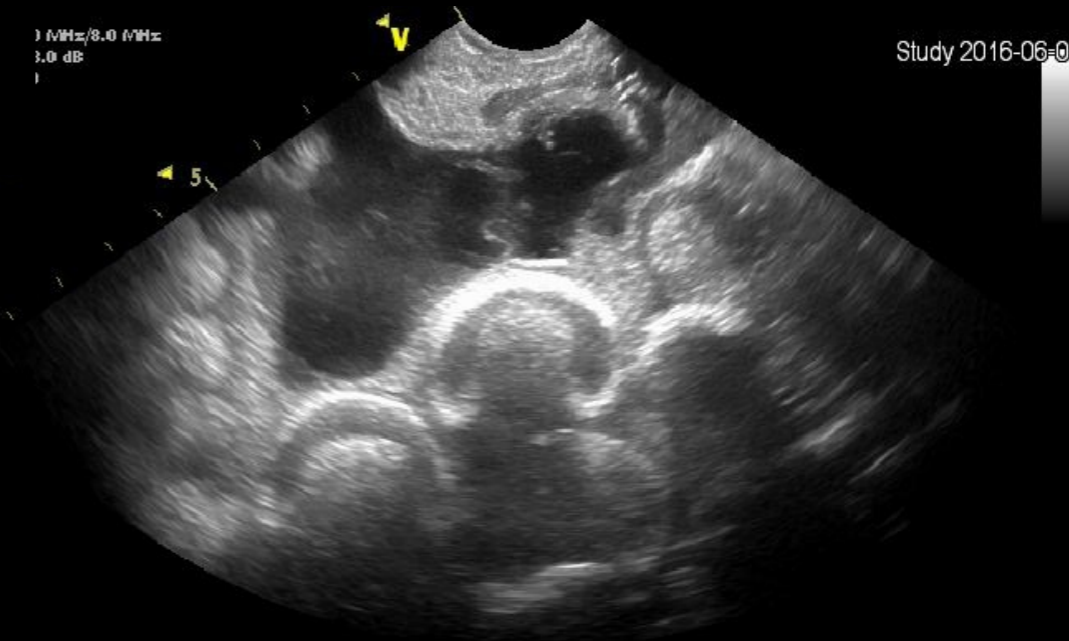
Snímek 1

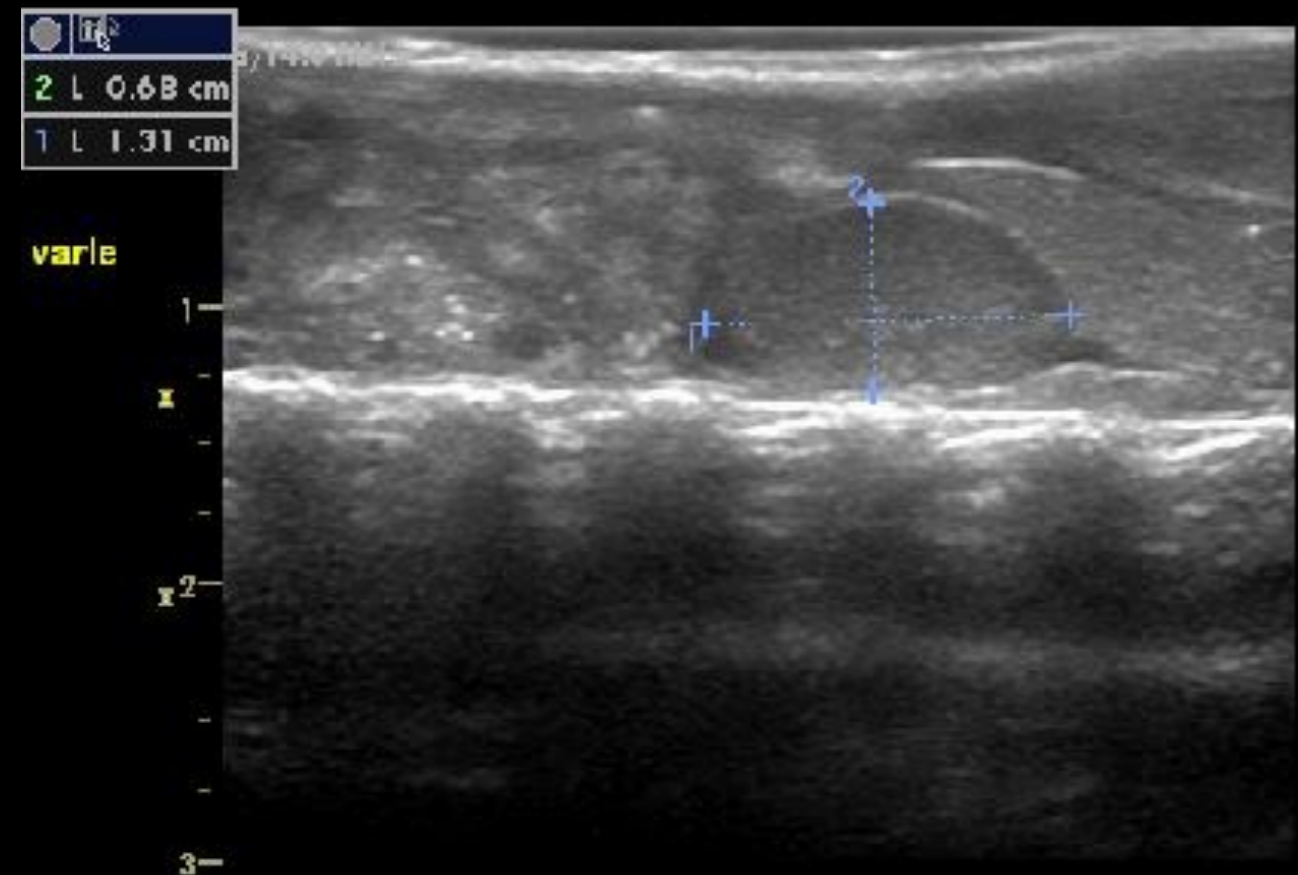
VFU Brno
Study 2015-08-31-14:40:13
folikuly

1 MHz/8.0 MHz
3.0 dB

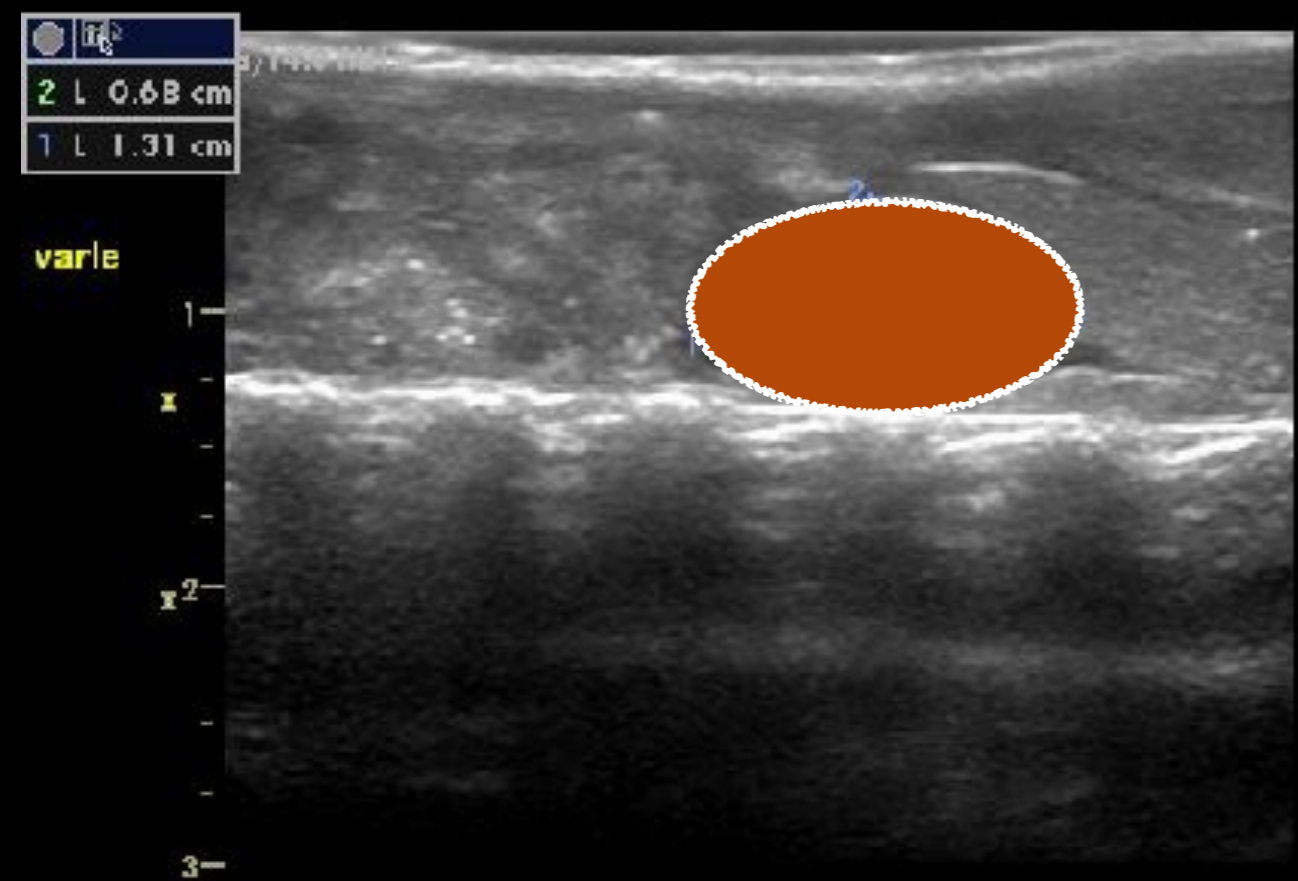

VFU Brno
Study 2016-06-07-13:12:22
vejce

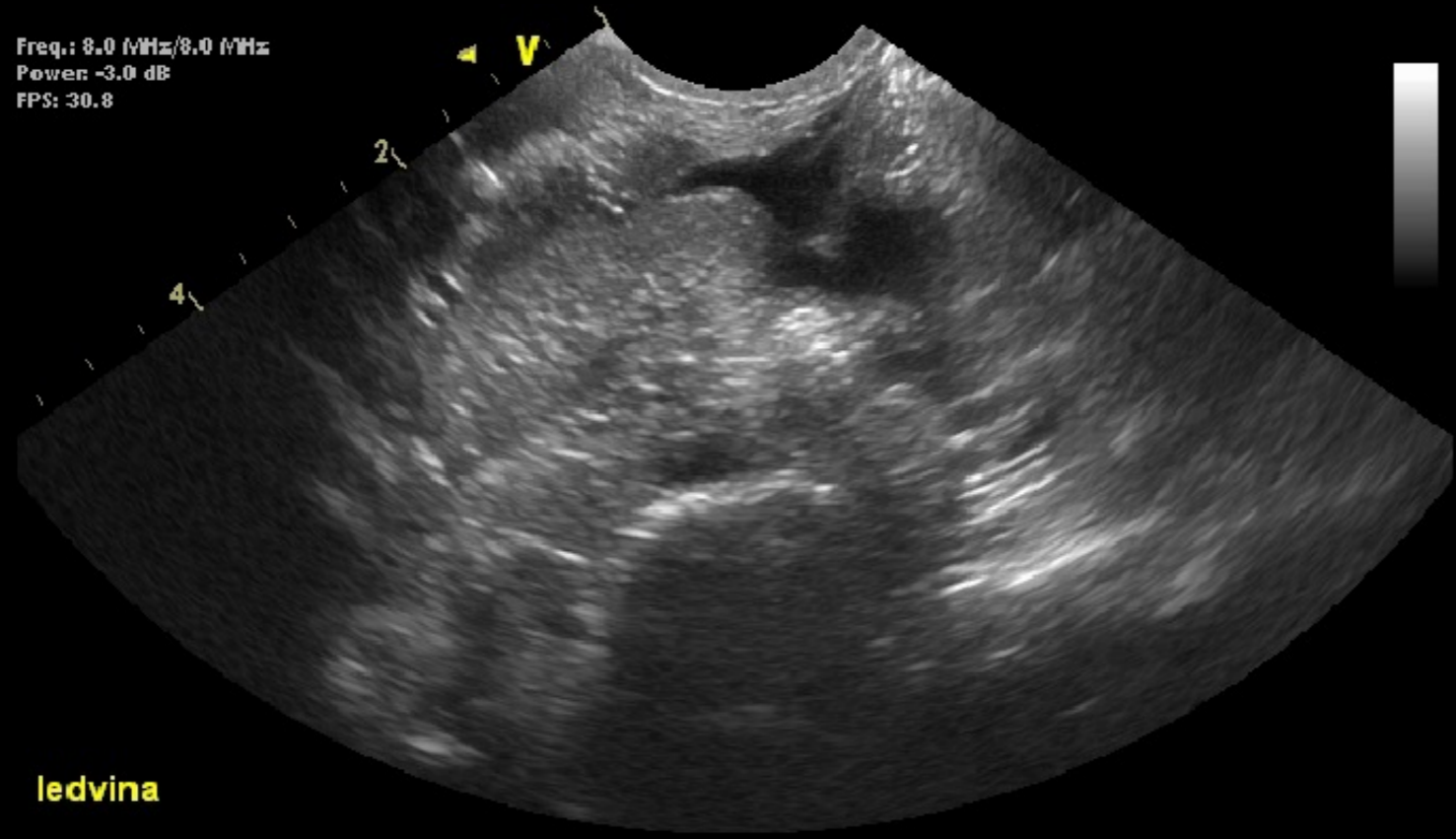
Agama bradatá
(*Pogona vitticeps*)
ventrální přístup

varle

Freq.: 8.0 MHz/8.0 MHz
Power: -3.0 dB
FPS: 30.8

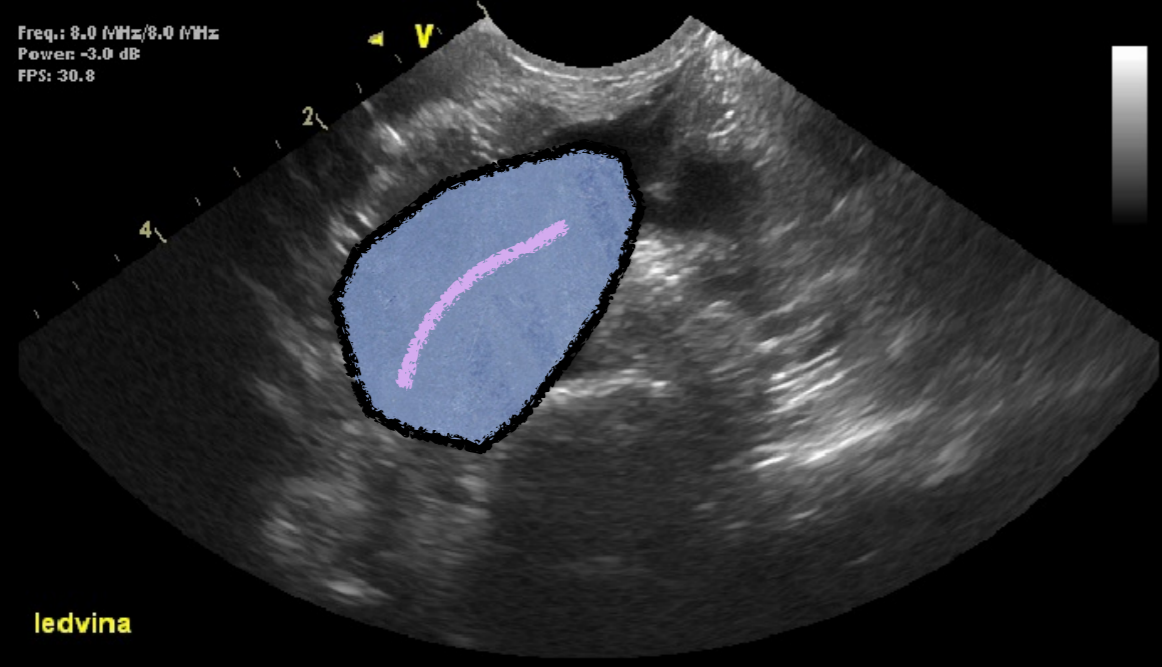

ledvina

Leguán zelený
(*Iguana iguana*)
renální přístup

ledvina

Freq.: 8.0 MHz/8.0 MHz
Power: -3.0 dB
FPS: 30.8

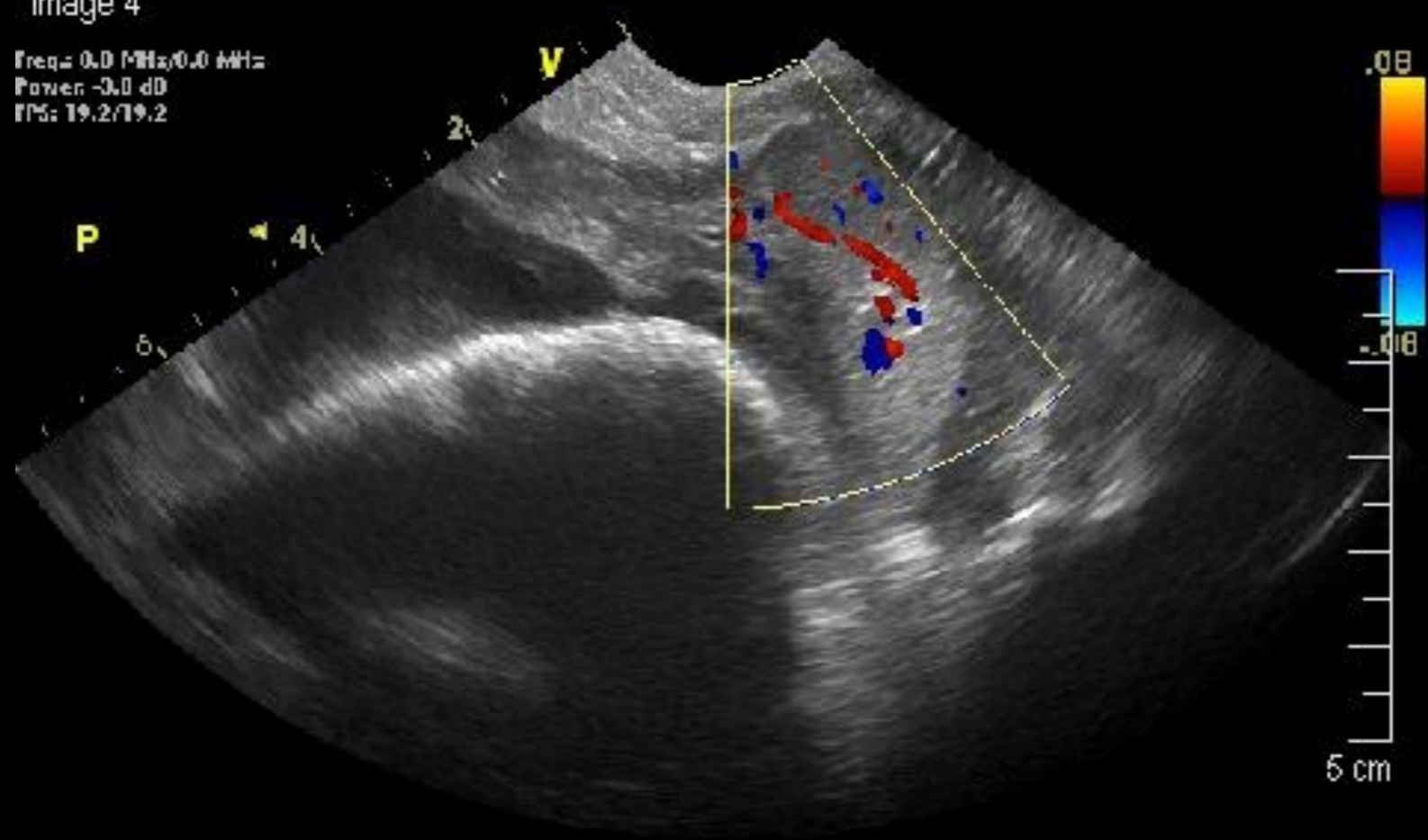

ledvina

US 4 / 1
Image 4

Freq: 0.0 MHz/0.0 MHz
Power: -0.0 dB
FPS: 19.2/19.2

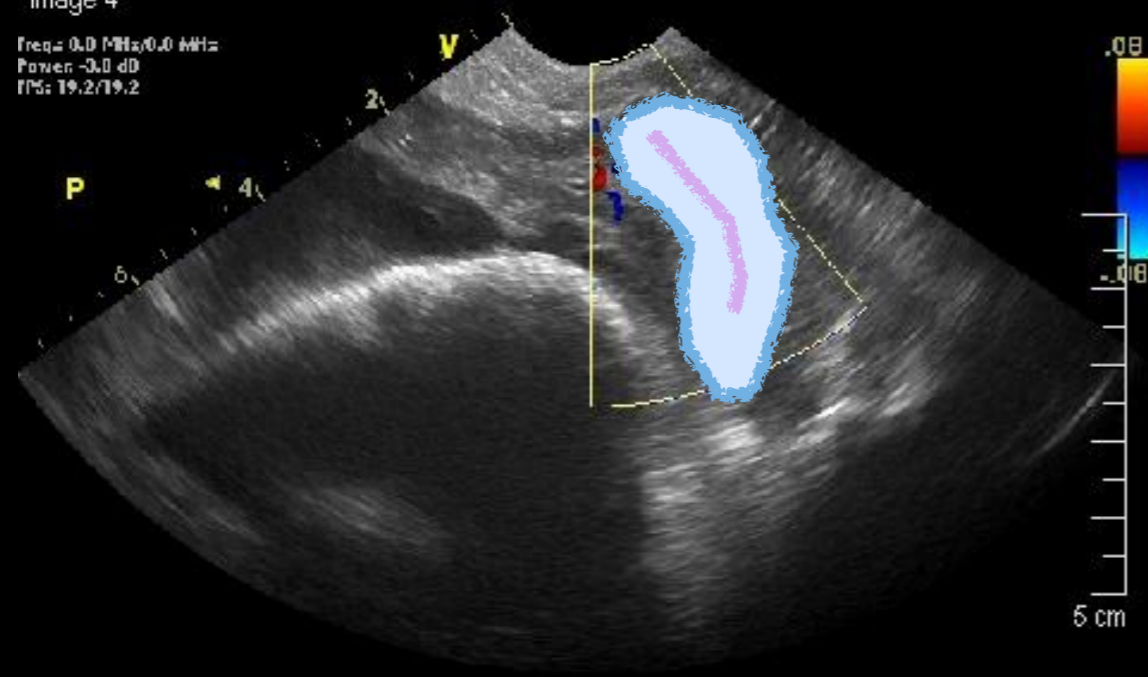

Želva
(*Pogona vitticeps*)
prefemorální přístup

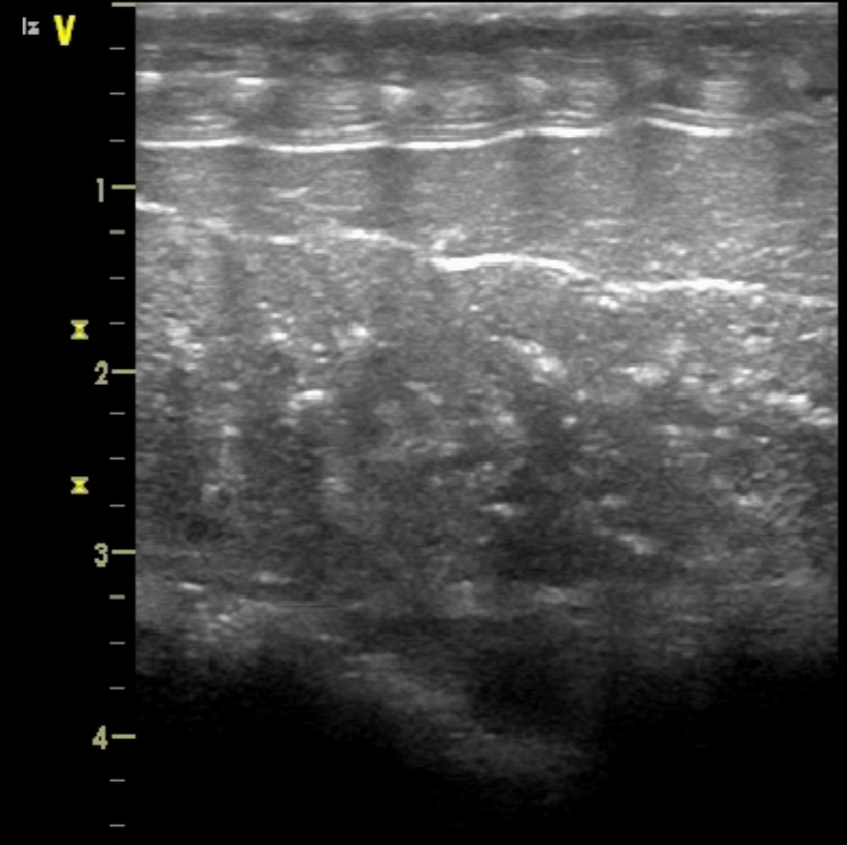
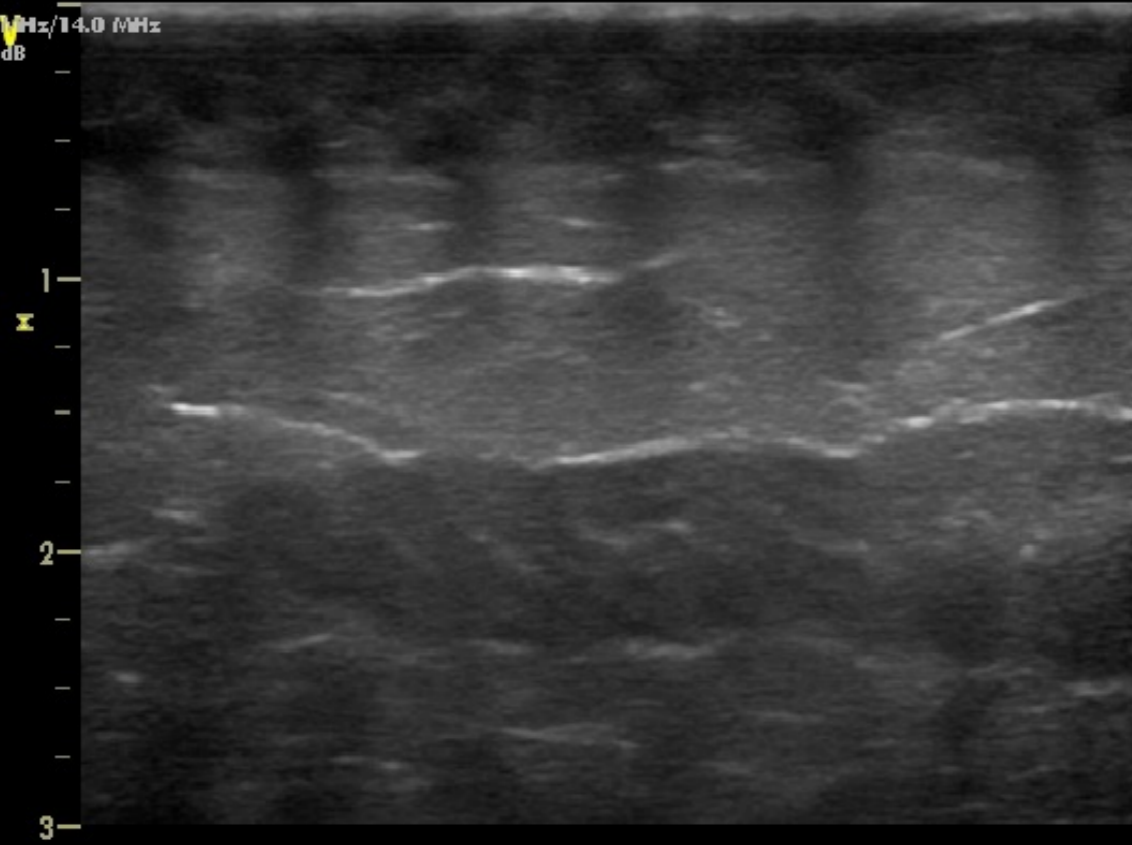
ledvina

US 4 / 1
Image 4

Freq: 0.0 MHz/0.0 MHz
Power: -0.0 dB
FPS: 19.2/19.2

Freq.: 14.0 MHz/14.0 MHz
Power: 0.0 dB
FPS: 76.4/

Hroznýš královský
(*Boa constrictor*)
ukládání krystalů kyseliny
močové v ledvinách - dna

Poděkování

IVA VFU 2016